

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju

**Uchwała Nr 05 /01/2015
Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju
z dnia 29 stycznia 2015 roku**

w sprawie: **zatwierdzenia Sprawozdania z działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za 2014 rok.**

§ 1.

Na podstawie § 29 ust.1 pkt 4 lit. b) Statutu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju, uchwała się co następuje Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju zatwierdza **Sprawozdanie z działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za 2014 rok.**

§ 2.

Sprawozdanie z działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za 2014 rok stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uchwałę niniejszą podjęto w głosowaniu jawnym:

W głosowaniu udział wzięło 4 Członków Rady Nadzorczej Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju.

Za przyjęciem uchwały głosowało: 4 osób.

Za odrzuceniem uchwały głosowało: 0 osób.

**Rada Nadzorcza
Banku Spółdzielczego
w Jastrzębiu Zdroju**

Radosław Ogórkiewicz

[Handwritten signatures]

Jastrzębie Zdrój, 29.01.2015r.

Rozdzielnik:

2 x a/a

1 x Rada Nadzorcza

1 x Zarząd Banku

1 x AEGK

1 x Biegły Rewident

[Handwritten signature]

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju

Uchwała Nr ⁴⁷.../2015
Zarządu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju
z dnia 27 stycznia 2015 roku

w sprawie: **zatwierdzenia Sprawozdania z działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za 2014 rok.**

§ 1.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju zgodnie z § 34 ust. 1 pkt 4 Statutu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju oraz art. 45 ust. 4 i art. 40 ust. 1 Ustawy o Rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2009 r. nr 152 poz. 1223 z późniejszymi zmianami) zatwierdza **Sprawozdanie z działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za 2014 rok.**

§ 2.

Sprawozdanie z działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za 2014 rok stanowi **Załącznik nr 1** do niniejszej Uchwały.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uchwałę niniejszą podjęto w głosowaniu jawnym:

W głosowaniu udział wzięło ⁴... Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju.

Za przyjęciem uchwały głosowało: ⁴... osób.

Za odrzuceniem uchwały głosowało: ⁰... osób.

Jastrzębie Zdrój, 27.01.2015r.

Rozdzielnik:

2 x a/a

1 x Rada Nadzorcza

1 x Zarząd Banku

1 x AEGK

1 x Biegły Rewident

Zarząd
Banku Spółdzielczego
w Jastrzębiu Zdroju

Bank Spółdzielczy
w Jastrzębiu Zdroju

rok założenia 1897

Załącznik nr 1

Uchwały Zarządu Banku nr ⁴⁷... / 2015

z dnia 27 stycznia 2015

Uchwały Rady Nadzorczej Banku nr ⁰⁵... / 01 / 2015

z dnia 29 stycznia 2015

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W JASTRZĘBIU ZDROJU ZA 2014 ROK

Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju stosownie do wymogów art. 49.1 w korespondencji z art. 45.4 Ustawy o Rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku z późniejszymi zmianami, przedkłada Sprawozdanie z Działalności Banku w roku obrachunkowym 2014.

I. WSTĘP DO SPRAWOZDANIA

Rok 2014 w funkcjonowaniu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju przyniósł wiele pozytywów, które w sytuacji trwającego wciąż kryzysu instytucji finansowych i spowolnienia gospodarczego oraz niskich stóp procentowych mają swoją niebagatelną wartość bilansową i menadżersko-biznesową.

Merytorycznie działania Zarządu i Rady Nadzorczej przybliży niniejszy dokument będący integralną częścią Sprawozdania Finansowego za 2014 rok.

W roku obrachunkowym 2014 uzyskaliśmy wysoką – **106,5%** dynamikę rozwoju rynkowego mierzonego wzrostem sumy bilansowej, której poziom na dzień 31.12.2014 wyniósł **730.438 tys. zł.**

Kierując się ogólną kondycją gospodarczo-finansową w segmencie MŚP w roku 2014, Bank prowadził rozważną politykę kredytową. Wartość obligacji kredytowej wzrosła o **30.717 tys. zł** tj. **7,1%** przy **6,7%** dynamice depozytów pozwalającej w pełni sfinansować przyrost kredytów

z przyrostu depozytów, który kwotowo wyniósł **40.174 tys. zł.**

Funkcjonując w warunkach niskich stóp procentowych przychody ogółem (w porównaniu do roku 2013) były niższe aż o **2.346 tys. zł** (4,7%) jednakże wyraźna poprawa w racjonalizacji kosztowej przyniosła oszczędność kosztów ogółem w kwocie **2.900 tys. zł tj. 6,6%** co w rezultacie pozwoliło osiągnąć wynik finansowy brutto rok/roku wyższy **9,2% tj. o 554 tys. zł**

Poziom satysfakcji w racjonalizacji kosztowej wyraźnie obniża wciąż wysoki poziom ujemnego salda rezerw celowych, które w sposób bezpośredni wpływa na kwotę zrealizowanego zysku brutto, natomiast pośrednio na wskaźnik zwrotu z aktywów ROA.

W ślad za istotnym wzrostem wymagań nadzorczo-ostrożeńsiowych płynących z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013 i Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 36/2013 a przede wszystkim konsekwencji w obszarze struktury wyposażenia kapitałowego Zarząd i Rada Nadzorcza na bieżąco monitorowały sposób implementacji tych wymagań do polskiego sektora bankowego po to, aby merytorycznie zmierzyć się z tą problematyką w roku 2015 i latach następnych.

W Sprawozdaniu przybliżamy także działania zmierzające do tego aby być Bankiem przyjaznym dla lokalnej społeczności, Bankiem nowoczesnym i bezpiecznym ale także Bankiem kreatywnym zarówno w Zrzeszeniu BPS S.A. jak i w spółdzielczym sektorze bankowym w Polsce.

Z działań tych wynika, że nie oszczędziliśmy środków na nowoczesną technologię, rozwój własnego potencjału windykacyjnego, budowę jakościowych relacji z klientami, mobilne doradztwo klientowskie, na umacnianie pozycji konkurencyjnej oraz budowanie pozytywnego wizerunku w lokalnym środowisku.

Rok 2015 będzie pierwszym rokiem realizacji zadań strategicznych i rozwojowych nakreślonych w Strategii Rozwoju Banku na lata 2015-2018.

Pełna realizacja Planu Finansowego 2015 może i powinna zagwarantować dobry start w osiąganiu celów rozwojowych ujętych w Strategii cyklu 2015-2018 oraz stworzyć rzetelne podstawy do utrzymania Banku wśród liderów spółdzielczego sektora bankowego.

W końcowej części Sprawozdania zamieściliśmy zarys kierunków rozwoju Banku w 2015 roku.

Proponowane kierunki zaświadczać o tym, iż wolą Zarządu, Rady Nadzorczej i kadry pracowniczej jest rozwinięcie dotychczasowego tempa rozwoju rynkowego, poprawa sprawności i efektywności działania a przede wszystkim utrzymanie wysokiej pozycji konkurencyjnej naszego Banku w województwie śląskim oraz spółdzielczym sektorze bankowym.

II. ZARYS ZREALIZOWANYCH PRZEZ ZARZĄD I RADĘ NADZORCZĄ ZADAŃ STATUTOWO – ORGANIZACYJNYCH W 2014 ROKU

Zarząd Banku w roku sprawozdawczym odbył 157 protokołowanych posiedzeń, w toku których podjął 1004 Uchwały Zarządu związanych z funkcjonowaniem Banku.

W roku 2014 w Banku zostało rozpatrzone 3.923 wnioszków o kredyty (kredyty konsumpcyjne dla osób fizycznych oraz kredyty i gwarancje dla MSP oraz JST) na łączną kwotę ok. 361.514 tys. zł z czego:

W przypadku wniosków o kredyty finansujące prowadzenie działalności gospodarczej Zarząd Banku:

- ❖ **pozytywnie** rozpatrzył 434 wnioszków kredytowych, w wyniku czego zawarto 362 umów kredytowych na łączną kwotę 284.102 tys. zł,
- ❖ **negatywnie** rozpatrzono 26 wniosków o kredyty na działalność gospodarczą w łącznej kwocie 34.384 tys. zł co stanowiło ok. 10,80% kwoty ogółem rozpatrzonych wniosków kredytowych na działalność gospodarczą.

W przypadku wniosków o kredyty konsumpcyjne dla osób fizycznych Członkowie Zarządu oraz Pełnomocnicy Zarządu:

- ❖ **pozytywnie** rozpatrzyli 3.185 wniosków, w wyniku czego zawarto 3089 umów kredytowych na łączną kwotę 38.630 tys. zł,
- ❖ **negatywnie** rozpatrzono 278 wniosków o kredyty konsumpcyjne dla osób fizycznych w łącznej kwocie 4.398 tys. zł co stanowiło ok. 10,22% kwoty ogółem rozpatrzonych wniosków kredytowych dla osób fizycznych.

Ponadto Uchwały Zarządu dotyczyły:

- spraw członkowskich – 79 Uchwał,
- wprowadzenia nowych produktów kredytowo – depozytowych i usług – 5 Uchwał,
- zatwierdzenia nowych instrukcji i regulaminów – 18 Uchwał,
- aktualizacji polityki zarządzania wybranymi obszarami – 15 Uchwał,
- wprowadzenia zmian do istniejących instrukcji i regulaminów, w tym:
 - Uchwały dotyczące Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego,
 - Uchwały wynikające z zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego,
- zmian oprocentowania depozytów i kredytów – 9 Uchwał,
- uzupełnienia planu kont – 13 Uchwał,
- zmian w Tabeli opłat i prowizji – 5 Uchwał,
- zarządzania ryzykami bankowymi,

- administracji bezpieczeństwem informatycznym,
- struktury organizacyjnej i Regulaminu Organizacyjnego,
- projektowania planów finansowych, zadań rynkowych i prognoz rozwoju.

W 2014r. odbyło się również **12** Poszerzonych Audytowo-Kontrolingowych Posiedzeń Zarządu oraz **1** Narada z pracownikami Frontoffice z udziałem całego kierowniczego gremium Banku.

Najważniejsze tematy poruszane na posiedzeniach dotyczyły między innymi:

- analizy rentowności aktywów lokacyjnych oraz badania jakości portfela kredytowego,
- realizacji zadań związanych z polityką depozytową, kredytową Banku w poszczególnych okresach 2014r. oraz skuteczności działań windykacyjnych,
- informacji o skuteczności realizacji strategii rozwoju kapitałowego Banku,
- oceny z wykonania zadań rynkowych oraz skuteczności działania premii motywacyjnej,
- oceny wykonania planu doskonalenia kadr oraz podsumowania przeglądu kadrowego,
- informacji o jakości współpracy Banku z BPS SA oraz z firmami z obszaru IT,
- opiniowania założeń planu finansowego na rok 2014,
- spraw dotyczących bieżącej działalności Banku,
- realizacji Strategii zarządzania kapitałem i skutków wdrożenia Pakietu CRD IV,
- pracami nad formularzem samooceny BION.

Ponadto Zarząd uczestniczył we wszystkich posiedzeniach Rady Nadzorczej oraz Prezydium Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza swoje obowiązki wykonywała na posiedzeniach plenarnych i posiedzeniach Prezydium, koncentrując swoją uwagę na wielu aspektach funkcjonowania Banku – w tym głównie na skuteczności osiągania przez Zarząd i pracowników Banku celów strategicznych i rozwojowych nakreślonych przez Właścicieli.

W roku sprawozdawczym Rada Nadzorcza odbyła **8** plenarnych posiedzeń oraz **3** posiedzenia Prezydium Rady podejmując **40 uchwał**.

Dotyczyły one m.in.:

- ❖ Zatwierdzenia „Regulaminu Wyborów Prezydium Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”,
- ❖ Wyboru Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- ❖ Wyboru Prezydium Rady,
- ❖ Zatwierdzenia limitów kontrolnych wynikających z Regulacji „S” KNF,
- ❖ Zatwierdzenia Projektu Założeń do Strategii Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2015-2018,
- ❖ Zatwierdzenia kierunkowych wniosków dotyczących strategii zarządzania adekwatnością kapitałową w roku 2015,

- ❖ Zaopiniowania „Strategii Rozwoju Banku na lata 2015-2018”,
- ❖ Bieżącej – miesięcznej oceny realizacji Planu Finansowego,
- ❖ Zatwierdzenia „Instrukcji udzielania przez Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju pełnomocnictw i upoważnień, ich rejestrowania i przechowywania”,
- ❖ Zatwierdzenia „Polityki zarządzania zgodnością i ryzykiem braku zgodności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”,
- ❖ Kontroli i akceptacji ryzyka braku zgodności i ryzyka operacyjnego w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju,
- ❖ Zatwierdzenia Harmonogramu realizacji zaleceń KNF ujętych w BION-ie z dnia 14.11.2014,
- ❖ Podjęcia wspólnej Uchwały Zarządu Banku i Rady Nadzorczej w sprawie akceptacji oraz gotowości Banku do wdrażania Zasad Ładu Korporacyjnego.

Ponadto Rada Nadzorcza:

- ❖ Zatwierdzała zmiany w polityce adekwatności kapitałowej Banku z uwzględnieniem bieżących wymagań Komisji Nadzoru Finansowego w kontekście pakietu regulacyjnego CRD-4,
- ❖ Oceniała zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych w świetle postanowień Rekomendacji T / KNF,
- ❖ Uczestniczyła w wyborze podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego,
- ❖ Wybierała pełnomocnika Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku Polskiej Spółdzielczości S.A z/s w Warszawie,
- ❖ Podejmowała uchwały co do czynności prawnych dokonywanych między Bankiem Spółdzielczym, a członkiem Zarządu lub dokonywanych przez Bank Spółdzielczy w interesie członka Zarządu oraz reprezentowała Bank Spółdzielczy przy tych czynnościach.

Rada Nadzorcza zarządza Funduszem Społeczno - Kulturalnym. W 2014 roku do dyspozycji Rady na rachunku Funduszu Społeczno - Kulturalnego było **3 868,92 zł**, z czego rozdysponowana została kwota **1 600,00 zł**. Stan rachunku na dzień 31.12.2014 roku zamknął się kwotą **2 268.92 zł**.

III. INFORMACJA O STANIE REALIZACJI CELÓW STRATEGICZNYCH I ROZWOJOWYCH W 2014 ROKU W OBSZARZE EKONOMICZNO – FINANSOWYM

WYKONANIE GŁÓWNYCH PARAMETRÓW PLANU FINANSOWEGO W 2014 ROKU

Wykonanie podstawowych wielkości planistycznych w 2014 roku jak również zanotowany postęp w realizacji celów rozwojowych w odniesieniu do 2013 roku przedstawia się następująco:

/tabela nr 1, w tys. zł/

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wykon. 2013	Wykon. 2014	Dynamika %
1	2	3	3/2
Suma Bilansowa	686 014	730 438	106,48%
Łączny kapitał*	50 719	44667	88,07%
Fundusze własne	43 748	45 827	104,75%
Depozyty ogółem	602 762	642 936	106,66%
Kredyty ogółem	430 157	460 874	107,14%
Przychody ogółem	50 022	47 676	95,31%
Koszty ogółem	44 002	41 102	93,41%
Wynik brutto	6020	6 574	109,20%

*Fundusze własne na potrzeby wyliczenia wskaźników kapitałowych

W roku 2014 Bank podejmował działania zmierzające do utrzymania konkurencyjności oferty oraz aktywnie współpracował z dotychczasowymi Klientami jak i pozyskiwał nowych. W efekcie podjętych działań Bank zwiększył swój udział w rynku, uzyskując dynamikę rozwoju w ujęciu rocznym na poziomie **106,48%**. Poziom depozytów ogółem zwiększył się o niecałe **7%**. Natomiast poziom portfela kredytowego zwiększył się r/r o ponad **7%**.

W porównaniu do końca 2013 roku **fundusze własne** na potrzeby wyliczenia współczynnika wypłacalności były niższe o **11,93%**, głównie ze względu na amortyzację pożyczek podporządkowanych jak i amortyzację funduszu udziałowego zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami CRR/CRDIV, które weszły w życie w roku 2014. Natomiast w ujęciu bilansowym **kapitały własne** wyniosły **45.827 tys. zł** i były wyższe r/r o **2.079 tys. zł** tj. o **4,75%**.

Szczegółowe informacje dotyczące kształtowania się poszczególnych pozycji bilansu w roku 2014 zostały zamieszczone w Sprawozdaniu Finansowym.

W obszarze poprawy sprawności i efektywności gospodarowania Bank w roku 2014 osiągnął następujące wyniki:

/tabela nr 2, w %/

<i>WYSZCZEGÓLNIENIE</i>	<i>Wykon. 2013</i>	<i>Wykon. 2014</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Wskaźnik ROA brutto	0,91%	0,92%
Wskaźnik ROE brutto	15,49%	17,57%
Wskaźnikrentowności ROS obrotów	12,03%	13,79%
relacja kosztów działania banku w odniesieniu do przychodów ogółem	29,98%	32,71%
relacja funduszu płac z narzutami w odniesieniu do przychodów ogółem	19,71%	21,51%
C/I koszty do dochody*	64,55%	58,87%
Wskaźnik dochodowości aktywów /DAP/ w tym:	6,63%	5,75%
- na kredytach /DAK/	8,08%	7,40%
- na aktywach lokacyjnych /DAL/	3,43%	2,59%
Kosztuzyskaniapieniądza /KUP/	3,45%	2,61%
Rozpiętośćodsetkowa (DAP - KUP)	3,17%	3,14%

* relacja kosztów działania Banku z amortyzacją do wyniku na działalności bankowej skorygowanego o pozostałe przychody i koszty operacyjne

W roku 2014 tempo wzrostu wyniku finansowego było wyższe w porównaniu do roku 2013 co przełożyło się na poprawę wskaźników rentowności. To efekt m.in. skutecznej optymalizacji kosztów finansowania Banku oraz zmian w strukturze aktywów ukierunkowanych na poprawę rentowności. W ujęciu rocznym na wzrost wskaźników ROA, ROE, ROS miało wpływ wypracowanie wyższego wyniku finansowego brutto, głównie za sprawą wzrostu wyniku odsetkowego i prowizyjnego. W porównaniu do roku 2014 wskaźnik kosztów działania Banku w relacji do przychodów ogółem wzrósł o **2,73 p.p.**, natomiast poziom kosztów wynagrodzeń z narzutami w odniesieniu do przychodów ogółem wzrósł o 1,80 p.p. Prowadzona przez Bank racjonalna polityka w zakresie kosztów działania pozwoliła na poprawę wskaźnika efektywności kosztowej (Koszty / dochody) który obniżył się o 5,68 p.p. wynosząc na koniec 2014 roku 58,87%.

Średni wolumen portfela kredytowego w roku 2014 był wyższy w porównaniu do roku ubiegłego o 47 mln zł., jednakże miało to niewielkie przełożenie na wzrost przychodów odsetkowych, były one wyższe w odniesieniu do roku 2013 o 715 tys. zł. Również średni portfel aktywów lokacyjnych (lokat międzybankowych i dłużnych papierów wartościowych) był wyższy w ujęciu rocznym o 2,2 mln zł, a mimo to przychody odsetkowe były niższe r/r o 1,4 mln zł. Poziom dochodowości zarówno aktywów kredytowych jak i aktywów lokacyjnych był niższy w odniesieniu do roku 2013 z uwagi na kolejną obniżkę stóp procentowych jaka miała miejsce miesiącu października 2014 r. (obniżki stóp procentowych rozpoczęte przez Radę Polityki Pieniężnej w listopadzie 2012 roku, kontynuowane w kolejnych latach 2013 i 2014) skutkowały spadkiem stóp procentowych aż o 2,00 p.p.). Średnie obligo depozytowe w roku 2014 było wyższe o 48,6 mln zł, natomiast koszty odsetkowe obniżyły się w ujęciu rocznym o 3,6 mln zł. Ostatecznie na poprawę wyniku odsetkowego w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju (jego wzrost w ujęciu r/r wyniósł 2,8 mln zł) miał wpływ wzrost wolumenów biznesowych oraz wyższy poziom dynamiki spadku kosztów odsetkowych, niż spadku przychodów odsetkowych podyktowanych obniżkami stóp procentowych.

W efekcie prowadzonych w roku 2014 przez Zarząd działań w obszarze zarządzania ryzykiem stopy procentowej w tym rozpiętością odsetkową, Bank osiągnął wyższy w odniesieniu do Planu Finansowego o 0,30 p.p. - poziom rozpiętości odsetkowej (spreadu), pomimo spadku stóp procentowych i trudnej sytuacji gospodarczej w jakiej znaleźli się Klienci Banku.

SUMA BILANSOWA

Suma bilansowa (netto) na dzień 31.12.2014 roku wynosiła **730.438 tys. zł** – jej wielkość w okresie obrachunkowym wzrosła o **44.424 tys. zł**, tj. o **6,48%**.

1. Aktywa Kredytowe

Działalność kredytowa prowadzona przez Bank w roku 2014, to kontynuacja, tak jak to miało miejsce w latach poprzednich, działań zmierzających do wzrostu portfela kredytowego. Obligo kredytowe na koniec 2014 roku wyniosło **460.874 tys. zł; wzrosło o 30.717 tys. zł, tj. 7,14% w stosunku do końca 2013 roku**. Niestety, nie udało się osiągnąć zakładanego w Planie Finansowym poziomu 520.000 tys. zł.

Pogarszająca się sytuacja makro i mikro ekonomiczna, a zwłaszcza kryzys branży górniczej mający kluczowy wpływ na kondycję MSP naszego regionu negatywnie wpłynął na dynamikę wzrostu obliża kredytowego w stosunku do założeń w Planie Finansowym oraz jakość portfela kredytowego mierzoną wskaźnikiem udziału kredytów zagrożonych w kredytach ogółem. Wskaźnik ten na koniec 2014 roku wyniósł **9,8%**, co oznacza, że przekroczył określony w Polityce Kredytowej oraz Planie Finansowym maksymalny poziom **6,0%**.

Zaangażowane w akcję kredytową środki pieniężne wypracowały przychody odsetkowe w wysokości **33.472 tys. zł**, czyli o 238 tys. zł mniej niż zakładał Plan Finansowy i o 716 tys. zł więcej niż w roku 2013. Niedotrzymanie założeń Planu Finansowego w zakresie poziomu przychodów odsetkowym było spowodowane nieosiągnięciem planowanego obliża kredytowego oraz kolejnymi obniżkami stóp procentowych w roku sprawozdawczym.

Pozytywnie ocenić należy dochodowość aktywów kredytowych, która na koniec 2014 roku wyniosła **7,40%**, tj. o 0,41 p.p. więcej w stosunku do poziomu założonego w Planie Finansowym. Powyższe cyfry, charakteryzujące w sposób syntetyczny obszar aktywów kredytowych są rezultatem konsekwentnej realizacji Polityki Kredytowej Banku na rok 2014 przyjętej Uchwałą Zarządu nr 152/2014 z dnia 26 lutego 2014r.

Podstawowym założeniem Polityki Kredytowej Banku na rok 2014, przyjętej Uchwałą Rady Nadzorczej Zarządu nr 12/02/2014 z dnia 27 lutego 2014r., była konsekwentna budowa bezpiecznego portfela kredytowego jako podstawowego źródła przychodów odsetkowych Banku oraz poprawa struktury portfela kredytowego dla zwiększenia dochodowości aktywów kredytowych, między innymi poprzez:

- ❖ aktywizację działań zmierzających do uzyskania pożądanej struktury kredytów
- ❖ systematyczny wzrost portfela kredytowego gwarantującego zgodny z planem finansowym poziom przychodów odsetkowych.

Podobnie jak w latach poprzednich, realizacja powyższego odbywała się poprzez:

a) Szczegółowe rozpisanie zadań rynkowych dla poszczególnych jednostek Banku

I tak, w roku 2014:

- ❖ Bank zawarł **3.451 nowych umów kredytowych na łączną kwotę 322.732 tys. zł.** Do wykonania przyjętego planu zabrakło 6.872 tys. zł, natomiast do wykonania planu ilościowego zabrakło 389 umów kredytowych;
- ❖ W Centrali Banku zawarto łącznie **765** nowych umów kredytowych na łączną kwotę **298.877 tys. zł.**; do wykonania planu ilościowego zabrakło 111 umów, wartościowo: 6.123 tys. zł. W/w kredyty to 362 umowy o wartości 284.102 tys. zł zawarte z klientami instytucjonalnymi (plan roku 2014 niewykonany ilościowo w zakresie 58 umów, natomiast wartościowo: 5.902 tys. zł) i 403 umowy zawarte z klientami detalicznymi o wartości 14.776 tys. zł, tj. o 645 tys. zł więcej niż w roku 2013 (plan roku 2014 niewykonany ilościowo w zakresie 53 umów, wartościowo: 224 tys. zł).
- ❖ Oddziały i Punkty Kasowe również odnotowały niewykonanie nałożonego planu w zakresie ilościowym i wartościowym. Łącznie placówki Banku sprzedały **2.686** kredytów o wartości **23.855 tys. zł**, tj. o 202 umowy więcej niż w roku 2013 na łączną wartość: 3.403 tys. zł. Plan ilościowy na rok 2014 nie został wykonany w zakresie 266 umów, tj. na kwotę 745 tys. zł.

Wzrost sprzedaży i tym samym wykonanie nałożonego planu, zarówno ilościowego jak i wartościowego odnotowano na 6 placówkach, 10 placówek zawarło więcej umów kredytowych niż było to planowane, 11 placówek zawarło umowy na większą wartość niż zakładały to plany, natomiast 17 placówek nie osiągnęło planu zarówno w zakresie ilościowym jak i wartościowym. Nie udało się wykonać, podobnie jak w latach poprzednich, planu sprzedażowego w zakresie wydania kart kredytowych. W roku 2014 podjęto decyzję o wydaniu 68 z 106 zaplanowanych do wydania kart, przy czym Centrala Banku sprzedała 7 kart kredytowych, jednostki sprzedażowe z Obszaru A sprzedały 24 karty, jednostki sprzedażowe z Obszaru B sprzedały 22 karty, jednostki sprzedażowe z Obszaru C sprzedały 15 kart.

b) Atrakcyjną i szeroką gamę produktów kredytowych będących w ofercie Banku

W roku 2014 Bank oferował swoim Klientom standardowe produkty kredytowe:
Kredyty dla Klientów instytucjonalnych oraz kredyty dla osób prywatnych.

W roku 2014 Bank nadal prowadził intensywne działania zmierzające do **budowy portfela kredytowego** poprzez aktywizację w tym zakresie działalności kredytowej zarówno w Centrali Banku jak i w terenowych jednostkach organizacyjnych – Punktach Kasowych, Oddziałach Banku z wykorzystaniem nowoczesnych metod motywacyjnych dla pracowników Banku oraz przy intensywnej reklamie detalicznych kredytów gotówkowych.

Nastąpiła kontynuacja działań podjętych w IV kwartale 2013r. Zespołów: Mobilnego Doradztwa i Kredytów dla MSP w jeden mobilny Zespół obsługi klientów korporacyjnych i mobilnego doradztwa, którego zadaniem jest przede wszystkim pozyskiwanie nowych klientów kredytowych oraz depozytowych i tym samym budowanie bezpiecznego portfela kredytowego.

W roku 2014 w Banku zostało rozpatrzonych **3.923** wniosków o kredyty (kredyty konsumpcyjne dla osób fizycznych oraz kredyty i gwarancje dla MSP oraz JST) na łączną kwotę **361.514 tys. zł**, z czego:

W przypadku wniosków o kredyty finansujące prowadzenie działalności gospodarczej:

- ❖ **pozytywnie** rozpatrzono **434** wnioski, natomiast zawartych umów kredytowych było **362 szt.** (pozytywne decyzje o udzieleniu kredytu podjęte w roku 2013, natomiast umowy kredytowe zawarte na początku roku 2014) na łączną kwotę **284.102 tys. zł**, w tym:
 - 186 umów o kredyty obrotowe w łącznej kwocie 155.665 tys. zł.,
 - 23 umów o kredyty hipoteczne dla firm w łącznej kwocie 45.062 tys. zł.,
 - 92 umów o kredyty obrotowe odnawialne w rachunku bieżącym w łącznej kwocie 43.208tys. zł.,
 - 21 umów o kredyty inwestycyjne w łącznej kwocie 29.074 tys. zł.,
 - 2 umów o kredyty dyskontowe na łączną kwotę 978 tys. zł.,
 - 29 umów o wykup wierzytelności leasingowych w łącznej kwocie 9.579 tys. zł.,
 - 10 umów gwarancji bankowych na łączną kwotę 952 tys. zł.,
- ❖ **negatywnie** rozpatrzono **26** wniosków o kredyty na działalność gospodarczą w łącznej kwocie **34.384 tys. zł.** co stanowiło **10,80%** kwoty ogółem rozpatrzonych wniosków kredytowych na działalność gospodarczą.

W przypadku wniosków o kredyty konsumpcyjne dla osób fizycznych:

- ❖ **pozytywnie** rozpatrzono **3.185** wniosków, w wyniku czego zawarto 3.089 umów kredytowych na łączną kwotę 38.630 tys. zł w tym:
 - 2336 umów o kredyty gotówkowe w łącznej kwocie 21.427 tys. zł.,
 - 19 umów o kredyty hipoteczne w łącznej kwocie 7.786 tys. zł.,

- 1 umowę o kredyt na zakup akcji w kwocie 520 tys. zł.,
- 246 umów o kredyty mieszkaniowe w tym z dotacją na budowę domów energooszczędnych i kolektorów słonecznych na łączną kwotę 6.597 tys. zł.,
- 288 aneksów przedłużających limity w ROR na łączną kwotę 1.171 tys. zł.,
- 130 umów o limit i debet w ROR w łącznej kwocie 422 tys. zł.,
- 64 umów o karty kredytowe - detal w łącznej kwocie 233 tys. zł.
- 4 umów o karty kredytowe dla MSP w łącznej kwocie 60 tys. zł.
- ❖ **negatywnie** rozpatrzono **278** wniosków o kredyty konsumpcyjne dla osób fizycznych w łącznej kwocie **4.398 tys. zł.** co stanowiło ok. **10,22 %** kwoty ogółem rozpatrzonych wniosków kredytowych dla osób fizycznych.

Podsumowując, w Banku w całym roku 2014 zawarto **3.451** umów kredytowych na łączną kwotę **322.732,06 tys. zł.** co w odniesieniu do założonych planów dało jego wykonanie w 90% jeżeli chodzi o ilość zawartych umów i 98% dla wartościowego wykonania planu.

Bank nadal uczestniczył w kampaniach reklamowych organizowanych przez Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. dotyczących produktów kredytowych tzw. Zrzeszeniowych. W roku 2014:

- kontynuowano sprzedaż kredytu detalicznego o nazwie „Kredyt z dotacją na zakup i montaż kolektorów słonecznych”,
- kontynuowano sprzedaż kredytu obrotowego i kredytu inwestycyjnego, objętych gwarancją Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis (PLD),
- kontynuowano sprzedaż kredytu detalicznego o nazwie „Kredyt z dotacją na budowę domów energooszczędnych”.

W roku 2014 rozpatrzono pozytywnie:

- ❖ 231 wniosków o kredyt z dotacją na zakup i montaż kolektorów słonecznych w łącznej kwocie 3.645 tys. zł.
- ❖ 38 wniosków o kredyt z dotacją na budowę domów energooszczędnych w łącznej kwocie 1.144 tys. zł.

c) Sprawny proces decyzyjny

W roku 2014 Bank kontynuował działania zmierzające do skrócenia do niezbędnego minimum procesu decyzyjnego poprzez:

- rozszerzenie kręgu osób umocowanych do podpisywania umów kredytowych jako pełnomocnik Zarządu Banku;

- stosowanie poczty „APS Decyzje Kredytowe”, która służyła do komunikacji i przesyłania dokumentacji kredytowej pomiędzy wybranymi punktami kasowymi/oddziałami Banku a osobami podejmującymi decyzje kredytowe,
- wyposażenie pracowników wybranych Punktów Kasowych/Oddziałów w niezbędne narzędzia, w tym certyfikaty umożliwiające korzystanie z zewnętrznych baz informacji.

d) Odpowiednią politykę cenową

Średnia dochodowość aktywów kredytowych w roku 2014 wyniosła **7,40%**, tym samym była wyższa niż przyjęte założenia o **0,41 p.p.**

Zgodnie z zasadą indywidualizacji stóp procentowych w podejmowaniu decyzji cenowych w zakresie pojedynczych transakcji kredytowych, Bank dążył do równowagi pomiędzy następującymi czynnikami mającymi bezpośredni wpływ na ryzyko transakcji:

- historii współpracy Klienta z Bankiem,
- standingu finansowym Klienta w tym również jego pozycję w branży czy na lokalnym rynku,
- rodzaju i wartości proponowanego zabezpieczenia ze szczególnym uwzględnieniem w negocjacjach cenowych rodzajów zabezpieczeń powodujących zastosowanie niższej wagi ryzyka należności (tego rodzaju zabezpieczenia mogą stanowić podstawę negocjacji w zakresie ceny danego kredytu).

Bank stosował dwa rodzaje stóp procentowych:

- „standardowe” oprocentowanie, którego zmiana dokonywana była na podstawie stosownej Uchwały Zarządu w tej sprawie a uzależniona była od precyzyjnie zdefiniowanych czynników rynkowych,
- „negocjowane” oprocentowanie oparte na wskaźniku: WIBOR dla kredytów złotych.

e) Trafną definicję odbiorców docelowych produktów kredytowych

Oferta kredytowa z uwagi na dotychczasowe doświadczenia Banku w finansowaniu małych i średnich podmiotów gospodarczych skierowana była przede wszystkim do Klientów Instytucjonalnych z sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MSP) reprezentujących branże, dla których ocena ryzyka w kwartalnych raportach „Wskaźniki branżowe” opracowywanych przez Bank Polskiej Spółdzielczości SA określana była jako ryzyko *niskie i ryzyko średnie*. Bank ograniczał dostępność kredytów dla podmiotów z branż, dla których ryzyko oceniane było jako wysokie i bardzo wysokie.

Bank aktywnie uczestniczył w kredytowaniu jednostek samorządu terytorialnego, które było poprzedzone wygraniem przetargów dla takich jednostek jak Gmina Godów, Gmina Zebrzydowice, Gmina Skoczów, Gmina Pawłowice, Gmina Mszana, Gmina Gaszowice, Gmina Brenna, Powiat Bielski, Powiat Rybnik. Powyższe skutkowało udzieleniem kredytowania dla tych jednostek w postaci kredytów obrotowych w rachunkach bieżących w celu pokrycia występującego w ciągu roku niedoboru budżetowego, kredytów obrotowych dla budżetu a także kredytów długoterminowych.

Ponadto Bank nadal obsługuje 2 kredyty inwestycyjne udzielone Gminom: Siewierz, Gaszowice z których to kredytów łączne zaangażowanie kredytowe na koniec roku 2014 wynosiło 2.600 tys. zł

f) Właściwą identyfikację i bieżące monitorowanie ryzyka kredytowego

Dla ograniczenia ryzyka kredytowego pracownicy Banku w 2014 roku korzystali z:

- rejestru klientów nie wywiązujących się z zobowiązań wobec banków, prowadzonego przez Związek Banków Polskich – Międzybankowa Informacja Gospodarcza Bankowy Rejestr,
- Biura Informacji Kredytowej S.A.,
- Bazy dłużników InfoMonitor Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
- Bazy dłużników Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A.,
- z własnej bazy danych w celu wykluczenia jego złej historii z Bankiem oraz w celu definicji ryzyka związanego z koncentracją (wysokość zaangażowania Banku w stosunku do wnioskodawcy i grupy podmiotów powiązanych z nim kapitałowo i organizacyjnie),
- analiz branżowych opracowanych przez Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.,
- raportów „Mapa Ryzyka Inwestycyjnego w Branżach Polskiej Gospodarki” opracowywanych dwa razy do roku przez instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, – za pośrednictwem Banku BPS S.A.

Realizowany przez pracowników Komórki ds. monitoringu i klasyfikacji należności kredytowych, podległych Wiceprezesowi Zarządu w Pionie Księgowości Zarządczej oraz Kontroli Ryzyka Bankowego, monitoring ekspozycji kredytowych prowadzony był niezależnie od procesu administrowania kredytami realizowanego przez inspektorów kredytowych.

W prowadzonej w 2014 roku polityce dotyczącej zabezpieczenia należności kredytowych na szczególną uwagę zasługuje współpraca z:

❖ Grupą CONCORDIA

Bank nadal uczestniczy w czterech umowach zrzeczeniowych:

- Zrzeczeniowej umowie grupowego ubezpieczenia na życie Kredytobiorców Bezpieczny Kredyt zawartej w dniu 29.11.2007r. w Warszawie pomiędzy

Wielkopolskim Towarzystwem Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych
CONCORDIA CAPITAL S.A. a Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A.

- Zrzeszeniowej umowie grupowego ubezpieczenia na życie Kredytobiorców Bezpieczny Kredyt Plus zawartej w dniu 29.11.2007r. w Warszawie pomiędzy Wielkopolskim Towarzystwem Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych CONCORDIA CAPITAL S.A. a Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A.
- Zrzeszeniowej umowie grupowego ubezpieczenia na życie Kredytobiorców Bezpieczny Rachunek zawartej w dniu 29.11.2007r. w Warszawie pomiędzy Wielkopolskim Towarzystwem Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych CONCORDIA CAPITAL S.A. a Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A.
- Zrzeszeniowej umowie grupowego ubezpieczenia budynków, budowli i innych środków trwałych oraz odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania nieruchomości PROFIT CESJA zawartej 15.02.2010r. w Warszawie pomiędzy CONCORDIA POLSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH a Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A.

Jako agent Bank działa na podstawie podpisanych z:

- CONCORDIA POLSKA Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Umowy agencyjnej z dnia 25.01.2010r. Nr 007017,
- Wielkopolskim Towarzystwem Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych CONCORDIA CAPITAL S.A. Umowy agencyjnej z dnia 25.01.2010r. Nr 007017.

Bank w roku 2014 kontynuował współpracę z:

- Bankiem Gospodarstwa Krajowego w ramach podpisanego porozumienia o współpracy z Bankiem Polskiej Spółdzielczości o przystąpieniu do umowy portfelowej linii gwarancyjnej de mini mis. W roku 2014 Bank udzielił 45 kredytów obrotowych na łączną kwotę 30.287 tys. zł z czego Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił poręczenia w łącznej kwocie 18.172 tys. zł.
- Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - w roku 2014, Bank w swoim portfelu kredytowym posiadał 2 kredyty udzielone na realizację inwestycji w rolnictwie i przetwórstwie produktów rolnych, z których Kredytobiorca korzystał z dopłaty ARiMR do oprocentowania. Na koniec roku 2014 kwota zaangażowania kredytowego z ww. umów wynosiła **2.504 tys. zł.**

Bank ustalił limit wewnętrzny w celu dodatkowego ograniczenia ryzyka koncentracji kredytów w zakresie limitu koncentracji określonego art. 71 ust.1 pkt. 2) Ustawy prawo

bankowe. Obowiązujący w 2014 roku wewnętrzny limit koncentracji ustalono na poziomie nie wyższym niż 17% funduszy własnych Banku z zastosowaniem odstępstw przewidzianych stosownymi procedurami jednak nie większy niż 25% funduszu zasobowego.

Dodatkowo Uchwalona Polityka Kredytowa na rok 2014r. ogranicza ryzyko kredytowe działalności Banku poprzez wprowadzenie zapisów rekomendacji („S” i „T”) Komisji Nadzoru Finansowego i konieczność stosowania wewnętrznych wskaźników ostrożnościowych tj. DTI oraz LTV.

g) Sprawną i skuteczną windykację kredytów

Skuteczność działań windykacyjnych w 2014 roku określają n/w kwoty:

- niemal 500 tys. zł tytułem kwot odzyskanych w ramach egzekucji komorniczej, w tym: ponad 262 tys. zł tytułem kapitału, ponad 161 tys. zł. tytułem odsetek oraz prawie 76,5 tys. zł. tytułem kosztów oraz należności pozabilansowych;
- niemal 5.500 tys. zł w wyniku szeroko rozumianych działań windykacyjnych, w tym: ponad 3.900 tys. zł tytułem kapitału, ponad 1.300 tys. zł. tytułem odsetek oraz prawie 190 tys. zł tytułem kosztów oraz należności ewidencjonowanych pozabilansowo.

W wyniku m.in. wyżej opisanych działań uzyskano na dzień 31.12.2014r. następujące przychody:

- rozwiązanie rezerw celowych w wysokości 1.048 tys. zł.;
- w pozycji pozostałe przychody operacyjne kwotę 384 tys. zł.

W ramach działań windykacyjnych w 2014r. wystosowano 519 wezwań do zapłaty, wypowiedziano 118 umów kredytowych, sporządzono 87 bankowych tytułów egzekucyjnych oraz nakazów zapłaty, skierowano do komorników 159 wniosków o wszczęcie egzekucji. Ponadto wykonano 3.272 kontrole wyjazdowe do dłużników Banku.

Na dzień 31-12-2014 roku:

- udział kredytów nieregularnych w obligu kredytowym ogółem wyniósł 9,8 %;
- obligo kredytów nieregularnych wyniosło 45.362 tys. zł

2. Aktywa Lokacyjne

Portfel aktywów lokacyjnych na dzień 31.12.2014 r. zamknął się w kwocie **183.478 tys. zł.**, co stanowiło **25%** sumy bilansowej, w tym:

- Lokaty międzybankowe w PLN 20.000 tys. zł.
- Papiery wartościowe:
 - Obligacje 36.767 tys. zł.
 - Bony pieniężne 125.400 tys. zł.

Bank posiadał również lokaty międzybankowe w walucie EUR o równowartości 152 tys. zł oraz w walucie USD o równowartości 126 tys. zł.

W roku 2014 odwrotnie niż to miało miejsce w roku poprzednim - spadł udział portfela aktywów lokacyjnych w aktywach ogółem, co było efektem wyższej dynamiki wzrostu portfela kredytowego niż sumy bilansowej. Relacja taka jest pożądana ze względu na fakt, iż aktywa kredytowe charakteryzują się znacznie wyższą dochodowością niż aktywa lokacyjne. W roku 2014 średni stan portfela aktywów lokacyjnych (głównie bonów pieniężnych oraz dłużnych papierów wartościowych) zwiększył się w porównaniu do roku 2013 o **6.295 tys. zł.** Jednakże w porównaniu do roku poprzedniego pomimo wzrostu średniego poziomu portfela aktywów lokacyjnych o 1,22%, Bank nie osiągnął stopy zwrotu na poziomie określonym planem finansowym. Jednakże wypracowany w tym obszarze poziom przychodów można uznać za satysfakcjonujący, szczególnie w kontekście najniższego w historii poziomu rynkowych stóp procentowych gdzie średnia przychodowość odsetkowa portfela aktywów lokacyjnych Banku uległa obniżeniu z poziomu 3,43% w roku 2013 do poziomu **2,59%** w roku 2014. Dodatkowym czynnikiem mającym negatywny wpływ na poziom dochodowości aktywów lokacyjnych były zmiany wprowadzone przez Bank Zrzeszający w zakresie zasad zawierania transakcji depozytowo-lokacyjnych jak i zakupu bonów pieniężnych.

W roku 2014 wolne środki głównie lokowane były w papiery wartościowe kupowane na rynku pierwotnym i wtórnym (bony pieniężne i obligacje), a w mniejszym zakresie niż to bywało w latach poprzednich w Banku BPS S.A. w formie:

- lokaty O/N oraz w lokaty na okresy od 2 dni do 1 miesiąca,
- lokaty na okresy powyżej 1 m-ca do 12 m-cy łącznie.

W roku 2014 w Banku przeprowadzono **112** transakcji lokacyjnych w złotych na łączną kwotę **892 mln zł.** Dokonano 61 transakcji zakupu papierów wartościowych (tj. bonów pieniężnych, oraz obligacji) o łącznej wartości transakcji przekraczającej **6.588 mln zł.**, w tym 53 transakcji zakupu bonów pieniężnych o łącznej wartości **6.560 mln zł.**

Przychody ogółem z lokat międzybankowych i papierów wartościowych w 2014 roku wynosiły **4.817 tys. zł.** i były o 1.465 tys. zł. niższe od uzyskanych w roku 2013, a udział tych przychodów w strukturze przychodów ogółem stanowił ponad 10% .

Działania w obszarze zagospodarowania nadwyżki wolnych środków Banku były podejmowane z uwzględnieniem bieżących jak i prognozowanych uwarunkowań makroekonomicznych i biznesowych, a codzienna analiza przepływów pieniężnych pozwoliła na zapewnienie satysfakcjonującej oraz płynnej obsługi klientów. Podejmowane decyzje pozwoliły na realizację głównego celu w zarządzaniu wolnymi środkami, jakim jest zapewnienie adekwatnego do zmieniających się warunków poziomu płynności oraz uzyskanie optymalnych wyników na przeprowadzanych operacjach, co w efekcie końcowym miało przełożenie na **wyższy**, od benchmarku (średniej stawki rynku międzybankowego WIBID 1M stanowiącego punkt odniesienia do dokonywania ocen wyników zarządzania) poziom rentowność aktywów lokacyjnych o **0,32 p.p.**

W 2014 r. nadal kontynuowana była przez Bank współpraca z Domem Maklerskim BPS S.A. poprzez funkcjonowanie Punktu Usług Maklerskich w Centrali Banku. Priorytetem w dostępie do produktów i usług rynku kapitałowego dostępnych dla Klientów za pośrednictwem PUM nadal pozostawało otwieranie rachunków maklerskich dających możliwość inwestowania w różnego rodzaju instrumenty finansowe na rynku krajowym oraz zapewnienie rzetelnej wiedzy i profesjonalnej obsługi m.in. poprzez wykwalifikowaną kadrę. Rok 2014 ze względu na duże zmiany na rynku kapitałowym, głównie za sprawą zmian w Otwartych Funduszach Inwestycyjnych, charakteryzował się spadkiem obrotów na Giełdzie Papierów Wartościowych. Tendencja spadkowa obrotów w całej branży maklerskiej miała swoje odzwierciedlenie również w spadku obrotów w Punkcie Usług Maklerskich. Niemniej jednak niezależnie od niekorzystnej tendencji panującej na rynku, PUM przez cały rok poszerzał swoją ofertę licząc wzrost satysfakcji Klientów i poprawę wyników w kolejnych latach.

3. Aktywa Trwałe

Aktywa trwałe netto na dzień 31.12.2014 r. wynosiły **15.110 tys. zł.**, w tym: rzeczowe aktywa trwałe wynosiły 14.971 tys. zł, wartości niematerialne i prawne 139 tys. zł.

Wartość nieruchomości netto należących do Banku według ksiąg rachunkowych na koniec 2014 roku wynosiła 12.852 tys. zł.

W 2014 roku wartość zakupionych, przyjętych środków trwałych wynosiła 554 tys. zł., wartości niematerialne i prawne 58 tys. zł., natomiast wartość zlikwidowanych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wyniosła 307 tys. zł.

Aktywa do zbycia na dzień 31.12.2014r. wynosiły 261 tys. zł.

4. Rezerwa Obowiązkowa, Środki Finansowe w Kasie oraz na Rachunkach Banknotowych bieżących i pomocniczych.

W roku 2014 na rachunku rezerwy celowej Bank utrzymywał środki, których średnia arytmetyczna na każdy dzień danego miesiąca zgodna była ze sporządzaną co miesiąc „Deklaracją w sprawie wysokości rezerwy obowiązkowej Banku”. Bank aktywnie zarządzał środkami zgromadzonymi na rachunku bieżącym, będącym jednocześnie rachunkiem rezerwy obowiązkowej, co miało wpływ na zwiększenie przychodów Banku. Według stanu na dzień 31.12.2014r. środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych oraz w kasie wyniosły **64.347 tys. zł.**, w tym:

- ❖ rezerwa obowiązkowa utrzymywana na rachunku bieżącym w BPS S.A. wynosiła 32 531 tys. zł.,
- ❖ gotówka w kasach i na rachunkach bankowych bieżących i pomocniczych wraz z odsetkami 9.096 tys. zł.,
- ❖ środki na rachunku funduszu pomocowego 22.720 tys. zł.

5. Rezerwa na Należności

Na dzień 31.12.2014 r. rezerwy celowe ukształtowały się na poziomie **10.632 tys. zł.**, w tym na należności:

- ❖ Normalne i pod obserwacją 666 tys. zł.
- ❖ W sytuacji nieregularnej 9.966 tys. zł.

Łączny poziom pokrycia rezerwami celowymi należności nieregularnych wyniósł 27%.

PASYWA

1. Depozyty Klientów

Suma depozytów złożonych w Banku systematycznie wzrasta, co jest wynikiem rosnącego zaufania klientów oraz świadczy o konkurencyjności oferty Banku. Na dzień bilansowy 31.12.2014 r. ich wartość wyniosła **642.936 tys. zł.** i w okresie sprawozdawczym wzrosła o 6,7 % tj. o 40.174 tys. zł. Dominujący udział w strukturze depozytów stanowią lokaty założone przez klientów indywidualnych i stanowią one 53 % wartości sumy obliża depozytowego.

W 2014 roku Bank otworzył **283 nowe rachunki bankowe RB** oraz **1 456 szt. rachunków ROR**. Wydał 1 241 kart płatniczych i 68 kart kredytowych, odmiejscowiono przy pomocy Internetu CUI - 913 rachunków. Łącznie aktywnym kanałem WWW z rachunków odmiejscowionych wykonano 776 tys. przelewów na łączną kwotę 3 269 mln zł. (745 tys. zł.

CUI detaliczne plus 2 524 mln zł. poprzez CUI korporacyjne). Poprzez CUI detaliczne Bank pozyskał również 669 szt. depozytów na lokatę E-BS na łączną kwotę 5 283 tys. zł.

Aby utrzymać atrakcyjność produktową Bank w 2014 r. poszerzył ofertę produktową o nowe produkty depozytowe:

- * Lokata „NA DOBRY POCZĄTEK”,
- * Lokata „LUX”

Lata 2013 i 2014 były okresem radykalnych zmian w zakresie wysokości oprocentowania depozytów i najniższych w historii stóp procentowych. Rada Polityki Pieniężnej obniżała stopy procentowe w tym okresie aż siedmiokrotnie (tj.: 6 razy w 2013 i 1 raz w 2014 roku).

Obsługa finansowa depozytów w roku bilansowym 2014 zamknęła się kwotą 16.813 tys. zł., co przy planowanej na 2014 rok wielkości kosztów w kwocie 19.127 tys. zł, spowodowało spadek kosztów odsetkowych w strukturze kosztów ogółem z planowanego 45 % na 41%. W ślad za tym obniżono poziom kosztów pozyskania pieniądza (depozytów) z 3,45% w 2013 roku do 2,61% w roku 2014 tj. zmiana o 0,84 pp.

W roku 2014 Bank w obrocie dewizowym wykonał poprzez rachunki w walutach wymiennalnych 943 szt. poleceń wypłaty za granicę, m.in.:

- 852 dyspozycje w EURO,
- 40 dyspozycji w PLN ,
- 51 dyspozycji w GBP, USD, CZK i CHF

Z obsługi dewizowo – walutowej Bank w 2014 roku osiągnął przychody ogółem w kwocie **332 tys. zł.** przy zerowych kosztach tej obsługi, co dało 4,98 % udział w zysku brutto.

Na dzień 31.12.2014 r. Bank prowadził 167 rachunków walutowych, w tym: 132 ROR (7 w USD, 9 w GBP i 116 w EURO) oraz 35 rachunków bieżących (2 w USD i 33 w EURO).

2. Fundusze Własne

Na dzień **31.12.2014r.** kapitały Banku wyniosły **45.827 zł.** w tym zysk netto z roku 2014 **4.611 tys. zł.** W ujęciu bilansowym roczny przyrost kapitałów/ funduszy wyniósł **2.079 tys. zł.** i był wynikiem pozyskiwania nowych członków – udziałowców oraz przeznaczenia na fundusz zasobowy wypracowanego w 2013 roku zysku netto w wysokości **4.882 tys. zł.**

W roku sprawozdawczym 2014 pozyskano **654** nowych udziałów na kwotę **216 tys. zł.**, ponadto dotychczasowi członkowie zadeklarowali kolejne **1.303** udziały na kwotę **430 tys. zł.** Łącznie **pozyskano 1.957 udziałów** na kwotę **646 tys. zł.** Natomiast w związku z wypowiedzeniem udziałów i ustaniem członkostwa w roku 2013 fundusz udziałowy **zmniejszył się o 9.660 udziałów** o łącznej wartości **3.188 tys. zł.**

W roku 2014 wypowiedziano **14.409 sztuk** kolejnych udziałów członkowskich na kwotę **4.755 tys. zł**, które wykupowano z funduszu udziałowego 01.01.2015 roku.

Na dzień 01.01.2015 roku na funduszu udziałowym Bank posiadał 2.201 członków - udziałowców, którzy posiadają wykupione 22.333 jednostki udziałowe na łączną kwotę 7.370 tys. zł. tj.

/tabela nr 3, w tys. zł/

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wykon. 2013	Wykon. 2014	Zmiana nom. r/r
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>3-2</i>
Kapitał / fundusz podstawowy (udziałowy)	14.667	12.125	-2.542
<i>w tym kapitał udziałowy zaliczany do funduszy własnych na zasadzie praw nabytych*</i>	-	7.198	-
Kapitał/fundusz zasobowy	24.019	28.969	4.950
Kapitały rezerwowe (fundusz rezerwowy)	64	64	-
Pozostałe kapitały rezerwowe (fundusz ogólnego ryzyka)	50	0	- 50
Kapitał z aktualizacji wyceny	66	58	-8
Wynik finansowy netto roku bieżącego	4.882	4.611	-272
KAPITAŁY/Fundusze/ BANKU	43.748	45.827	2.079
wynik finansowy netto w części niezatwierdzonej przez biegłego rewidenta,	-1.406	-630	-
amortyzacja funduszu udziałowego	-	- 4.927	-
wartość bilansowa WNiP,	-141	-139	-
Korekta niezrealizowanych zysków	-2	-58	-
POZYCJE ZMNIEJSZAJĄCE FW	-1.549	-827	-
zobowiązania podporządkowane w części zaliczanej do FW	8.520	4.595	-
POZYCJE ZWIEKSZAJĄCE FW	8.520	4.595	-
Kapitał Tier 1	-	40.072	
Kapitał Tier 2	-	4.595	
FUNDUSZE WŁASNE dla współczynnika wypłacalności / Łączny kapitał (suma Tier 1 i Tier2)	50.719	44.667	- 6.052

Kapitał własny w ujęciu bilansowym stanowią kapitały i fundusze tworzone przez Bank zgodnie z obowiązującym prawem, tj. właściwymi ustawami i statutami. Do kapitałów własnych Bank zalicza także wynik roku bieżącego.

Fundusze własne dla potrzeb wyliczenia współczynnika wypłacalności na dzień 31 grudnia 2013 roku zostały wyliczone zgodnie z normami prawnymi obowiązującymi do końca 2013 roku. Natomiast na dzień 31 grudnia 2014 roku w rachunku funduszy własnych uwzględniono postanowienia obowiązującego od dnia 1 stycznia 2014 roku Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR).

Na dzień **31.12.2014** roku fundusze własne tj. suma kapitału Tier 1 i Tier 2 wyniosła **44.667 tys. zł.** W porównaniu do stanu na koniec 2013 roku fundusze własne na potrzeby oceny adekwatności kapitałowej były niższe o **6.052 tys. zł.**, tj. 6,5% r/r. ze względu na zmiany prawne podyktowane wejściem w życie w roku 2014 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2013/06/UE w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi.

Fundusze własne Banku dla wyliczenia współczynników kapitałowych w przeliczeniu na równowartość w walucie euro po średnim kursie NBP z dnia 31.12.2014 r. wynoszącym 4,2632 zł za 1 euro zamknęły się w kwocie 10.479.671 euro.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

1. Przychody

Przychody ogółem na dzień 31.12.2014 r. wynosiły **47.676 tys. zł.** i były niższe w stosunku do 2013 roku o **2.346 tys. zł.**, tj. o 5 %.

/tabela nr 4, w tys. zł/

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wykon. 2013	Wykon. 2014	Dynamika % 2014/2013
1	2	3	3/2
Przychody odsetkowe:	40.150	39.250	97,96%
- z działalności kredytowej	32.756	33.472	102,19%
- z działalności lokacyjnej i pozost.	7.394	5.778	78,14%
Przychody z tytułu prowizji	6.321	6.644	105,11%
Przychody z rozwiązania rezerw celowych i aktualizacji wartości	2.987	1.048	35,09%
Przychody z działalności walutowej	278	332	119,42%
Pozostałe przychody operacyjne i finansowe	285	18	49,46%
RAZEM PRZYCHODY	50.022	47.676	95,31%

Największą pozycję przychodową w 2014r. (82%) stanowiły przychody z tytułu odsetek w wysokości **39.250 tys. zł.** i były niższe o **900 tys. zł.** tj. o 2% w stosunku do roku 2013. Przychody z tytułu działalności kredytowej stanowiły 70% przychodów ogółem i były wyższe o 2% r/r. Przychody z działalności lokacyjnej i pozostałych aktywów oprocentowanych były niższe w roku sprawozdawczym o **1.616 tys. zł.** niż w 2013 roku, tj. **-22% r/r.** Przychody z tytułu prowizji, druga co do wielkości pozycja przychodowa na koniec 2014 roku, wyniosły **6.644 tys. zł.** tj. o **323 tys. zł.** więcej niż w roku 2013. Przychody z tytułu rozwiązania rezerw celowych wyniosły **1.048 tys. zł.** tj. o **1.939 tys. zł.** mniej niż w roku 2013.

Natomiast pozostałe przychody operacyjne i finansowe łącznie w roku 2014 w stosunku do 2013 roku były wyższe o 40,66%.

W odniesieniu do planu finansowego sporządzonego na rok 2014, przychody ogółem były niższe zaledwie o 3,12% i wyniosły **47.676 tys. zł.**

1. Koszty

Koszty ogółem na dzień 31.12.2014 wyniosły 41.102tys. zł. i w stosunku do roku 2013 spadły, o **2.900 tys. zł.**, tj. **7 %** przy spadku przychodów ogółem o **5 %**.

/tabela nr 5, w tys. zł/

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wykon. 2013	Wykon. 2014	Dynamika % 2014/2013
1	2	3	3/2
Koszty odsetkowe:	20.484	16.808	82,05%
- od instytucji finansowej	1.376	1.446	105,16%
- od klientów i sektora budżetowego	19.108	15.362	80,39%
Koszty z tytułu prowizji	458	465	101,53%
Koszty z działalności walutowej	5	0	0%
Pozostałe koszty operacyjne i finansowe	734	774	114,44%
Koszty działania Banku:	14.995	15.595	104,00%
- wynagrodzenia z narzutami	9.860	10.255	104,01%
- pozostałe koszty rzeczowe i usługi	5.135	5.340	103,99%
Amortyzacja	1.393	1.328	95,33%
Odpisy na rezerwy	5.933	6.132	103,35%
RAZEM KOSZTY	44.002	41.102	93,41%

Najwyższą pozycję w kosztach ogółem w 2014 roku stanowiły *koszty odsetkowe od depozytów* w kwocie **16.808 tys. zł.**, co w strukturze kosztów stanowiło około **41%**. Koszty z tytułu odsetek w porównaniu z 2013 rokiem uległy obniżeniu o **18%**. Spadek kosztów pomimo wzrostu obliża depozytowego jest rezultatem obniżek stóp procentowych. Zarząd Banku na bieżąco monitorował lokalny rynek i korygował produktowo oraz cenowo działalność depozytową, kierując się zasadniczo w tym zakresie strategicznym aksjomatem zachowania rozpiętości odsetkowej (spreadu) pomiędzy *Wskaźnikiem Dochodowości Aktywów Pracujących (DAP)*, a *Kosztom Uzyskania Pieniądza (KUP)* na optymalnym poziomie **3,14%**. W roku 2014 wskaźnik DAP wyniósł **5,75%**, natomiast KUP **2,61%**.

Relacja wyniku odsetkowego do średnich aktywów odsetkowych w roku 2014 wyniosła **3,29 %** co przy utrzymującym się wysokim poziomie konkurencji cenowej uznać należy za wynik satysfakcjonujący.

Na znaczący spadek kosztów ogółem miał także wpływ spadek kosztów działania Banku z tytułu odpisów amortyzacyjnych, które w roku 2014 osiągnęły poziom 1.328 tys. zł. i były niższe w porównaniu do roku 2013 o 5%. Natomiast w roku 2014 koszty odpisów na rezerwy z tytułu należności w sytuacji nieregularnej wzrosły, wyniosły one bowiem 6.132 tys. zł. i były one wyższe w odniesieniu do roku poprzedniego o 199 tys. zł

W utrzymujących się kolejny rok niekorzystnych warunkach makroekonomicznych Bank utrzymał adekwatny poziom wskaźników w obszarze racjonalizacji kosztowej, zakreślony przez właścicieli Banku. Wskaźnik kosztów działania banku w odniesieniu do przychodów ogółem w 2014 roku ukształtował się na poziomie **32,71%** i nie przekroczył ustalonego maksymalnego limitu na poziomie 33%.

Zachowano również strategiczny wskaźnik poziomu funduszu płac z narzutami (przy wzroście zatrudnienia w roku 2014 o 7 osób) w odniesieniu do przychodów ogółem w wysokości **21,51%** przy określonym limicie wynoszącym **22%**.

Udział pozostałych kosztów rzeczowych w kosztach ogółem wzrósł z poziomu 11,67% w roku 2013 do poziomu **12,99%** w roku 2014, przy 4% wzroście tych kosztów w odniesieniu do roku ubiegłego.

2. Wynik Finansowy

Na dzień bilansowy 31.12.2014 r. **wynik finansowy brutto** Banku wyniósł **6.574 tys. zł.** i w stosunku do Planu Finansowego (6.870 tys. zł.) był niższy o **296 tys. zł.**

Wynik brutto w roku 2014 był o 9,20% wyższy w odniesieniu do roku 2013 niemniej jednak przy wysokiej dynamice wzrostu aktywów nieznacznie wpłynął na poprawę wskaźnika ROA (zwrotu z aktywów) z 0,91% do 0,92% utrzymując się tym samym na minimalnym poziomie zakreślony w Polityce bezpieczeństwa Banku na rok 2014.

IV. REALIZACJA CELÓW STRATEGICZNYCH I ROZWOJOWYCH W OBSZARZE ZARZĄDZANIA SIECIĄ PLACÓWEK, POTENCJAŁEM KADROWYM, ZAPLECZEM GOSPODARCZYM, OBSZAREM IT ORAZ PUBLIC RELATIONS

1. Zarządzanie Siecią Placówek

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju na terenie województwa śląskiego utrzymuje pozycję lidera zrzeszonego w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. pod wieloma względami, również jeśli chodzi o ilość prowadzonych placówek. Na dzień 31.12.2014 r. Bank posiadał **36 placówek w tym:** Centrala, 32 Punkty Kasowe oraz 3 Oddziały .

Placówki Banku pełnią funkcje nie tylko sprzedażowe, ale również doradcze. Charakteryzują się nowoczesną technologią, zminimalizowanym zatrudnieniem oraz relatywnie niskimi kosztami funkcjonowania. Wszystkie Placówki posiadają uprawnienia i warunki oferowania Klientom pełnego wachlarza usług i produktów bankowych. Poza siedzibą Banku wykonują określone czynności bankowe w zakresie działalności kredytowej, depozytowej i rozliczeniowej oraz realizują określone zadania rynkowe.

Chociaż oferowana przez Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju bankowość internetowa i mobilna cieszy się dużą popularnością to jednak z tradycyjnej bankowości w postaci osobistego kontaktu z pracownikiem Banku korzysta coraz większa rzesza Klientów. Dlatego też w 2014 r. Bank podjął decyzję o rozszerzeniu swojej obecności na terenie województwa śląskiego, uruchomił **1 nową Placówkę:**

- Oddział w Katowicach – Panewnikach przy ulicy Panewnickiej 212.

W swoich działaniach Bank nie zapomina o zapewnieniu Klientom dogodnego dostępu do Placówek starannie wybierając lokalizację punktu kasowego w Świerklanach przy ulicy 3 Maja 2 na Boryńskiej 2. Obecnie placówka mieści się na parterze nowoczesnego pawilonu usługowo – handlowego; dostosowana jest do obsługi osób niepełnosprawnych.

W wyniku działań modernizacyjnych w lutym 2014 r. odbył się gruntowny remont placówki bankowej w Rudzie Śląskiej. W tej chwili aranżacją wnętrza odpowiada nowoczesnym standardom bankowości, umożliwia komfortową obsługę oraz indywidualne podejście do potrzeb i oczekiwań obecnych i przyszłych klientów placówki.

Również gruntowny remont odbył się we wrześniu 2014 r. w placówce bankowej w Bielsku Białej przy ulicy Michałowicza 22. Odnowiona placówka uzyskała w ten sposób dodatkowe pomieszczenie do obsługi Klienta, dostosowana jest również do obsługi osób niepełnosprawnych.

We wrześniu 2014 r. Bank podjął decyzję o zamknięciu placówki w Pawłowicach, natomiast w październiku 2014 r. – placówki w Tychach. Decyzje te podyktowane były przede wszystkim faktem wyczerpania się potencjału dotychczasowego rynku.

Nie należy zapominać o znaczącym udziale Placówek Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju w obsłudze finansowej budżetów jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych. Obsługa JST należy do strategicznych zadań Banku. Wynika to z prestiżowego charakteru takiej współpracy oraz faktu, że Bank Spółdzielczy jest naturalnym partnerem, blisko związanym ze społecznością gminy czy powiatu, a zatem najlepiej rozumie jej potrzeby i problemy. Bank obsługuje aktualnie 9 miejskich i gminnych budżetów z terenu województwa śląskiego poprzez placówki Banku funkcjonujące w tychże miastach i gminach.

Tak jak w latach poprzednich również w roku 2014 w Banku śmiało stawiano na właściwy dobór pracowników wiodących posiadających odpowiednie predyspozycje organizacyjne, sprzedażowe oraz koordynacyjne (7 zmian) – Punkty Kasowe – Gostyń, Suszec, Żywiec, Skrzyszów, Połomia, Jastrzębie Zdrój – Piłsudskiego, Turystyczna.

W Placówkach Banku w okresie od stycznia do grudnia 2014 r. zawarto **2688** umów kredytowych co stanowi 86 % zawartych umów dla osób fizycznych w całym banku na łączną kwotę **22.954,72 tys. zł.** co stanowi 61% udzielonych kredytów dla osób fizycznych w całym Banku. Prowadząc aktywną działalność kredytową Bank Spółdzielczy zapewnia w każdej Placówce swoim Klientom obsługę ubezpieczeniową Grupy CONCORDIA.

Liczba i kwota zawartych umów kredytowych w poszczególnych Obszarach wygląda następująco:

	UMOWY KREDYTOWE	
	LICZBA W SZT.	KWOTA W TYS. ZŁ.
OBSZAR A	728	6.932 tys. zł.
OBSZAR B	1107	9.070 tys. zł.
OBSZAR C	853	6.953 tys. zł.

W 2014 r. zostało założonych 1376 rachunków bankowych, z czego 1257 to rachunki oszczędnościowo – rozliczeniowe co stanowi 86 % uruchomionych rachunków ROR w całym Banku; natomiast rachunków rozliczeniowych dla firm otwarto – 119, co stanowi 42 % zawartych rachunków rozliczeniowych w całym banku.

Sprzedaż rachunków bankowych w poszczególnych Obszarach wyglądała następująco:

	RACHUNKI ROR	RACHUNKI RB
OBSZAR A	419	36
OBSZAR B	493	39
OBSZAR C	345	44

Bardzo duży udział w zakresie budowania stabilnej bazy depozytowej mają Placówki Banku ze względu na fakt, iż znakomita większość zakładanych lokat w placówkach banku to niskokwotowe rachunki oszczędnościowych lokat terminowych dla osób fizycznych.

Obligo depozytów osób prywatnych założonych przez Placówki Banku na dzień 31.12.2014 r. wynosi **231.863 tys. zł.** co stanowi **68%** stanu depozytów osób prywatnych ogółem.

Poniższa Tabela przedstawia obligo oszczędnościowych lokat terminowych w poszczególnych obszarach Banku.

	LOKATY OSZCZĘDNOŚCIOWE OSÓB PRYWATNYCH
OBSZAR A	46.981 tys. zł.
OBSZAR B	103.545 tys. zł
OBSZAR C	81.337 tys. zł.

2. Zarządzanie Potencjałem Kadrowym

Zgodnie ze „Strategią Działania Banku w latach 2011-2014” w odpowiedzi na wyzwania nadchodzących lat, Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju będzie dążył do pogłębienia przewagi konkurencyjnej na lokalnym rynku m.in. poprzez **skuteczniejsze zarządzanie kadrami**, w którym pracownicy podniesieni zostali do rangi zasadniczego zasobu w osiągnięciu jakościowych i strategicznych celów zakreślonych w Strategii Banku.

Podstawowym sposobem pozyskiwania nowych pracowników są oferty pracy. Celem Banku jest zatrudnianie osób kreatywnych i ambitnych, dla których przyczynianie się do sukcesu Banku stanowi wyznacznik ich samorealizacji.

W 2014 roku kandydaci złożyli **210 ofert pracy**. Na podstawie wstępnego zapoznania się z ofertami zatrudnienia Prezes Zarządu przeprowadził w 2014 roku **22** rozmowy kwalifikacyjne z kandydatami ubiegającymi się o pracę. Objęto nimi **37 osób**. W wyniku rozmów kwalifikacyjnych w 2014 roku zatrudniono **16 osób**.

Na koniec grudnia 2014r. zatrudnienie w Banku kształtowało się na poziomie **187** pracowników (8 osób na urlopie wychowawczym), w tym: pracujący w Centrali Banku – 82 osoby, pracownicy placówek Banku – 105 osób. Przyrost w zatrudnieniu w stosunku do roku 2013 wynosi **7 osób**.

Wskaźnik odsetek osób legitymujących się wykształceniem wyższym na koniec grudnia 2014 roku kształtował się na poziomie **83,42%**. Średni staż pracy pracowników w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju wynosi 7 lat. Średnia wieku pracowników to **35 lat**, **30%** załogi stanowią osoby, które nie przekroczyły **30-stu lat**.

Zarząd Banku kładzie bardzo silny nacisk na podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników, co przejawia się m.in. w organizowaniu i finansowaniu szkoleń mających podnieść poziom wiedzy.

Awansem płacowym w roku obrachunkowym objęto 33 pracowników. Awansowano 4 osoby.

a) Ocena Pracowników – Przegląd Kadrowy

Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za jeden z najistotniejszych instrumentów polityki personalnej uważa system okresowych ocen pracowników, które dokonywane są podczas corocznych przeglądów kadrowych począwszy od 2003 roku.

Okresowa ocena pracowników pozwala na przegląd posiadanych zasobów ludzkich dzięki ocenie wiedzy, umiejętności i pracy każdej zatrudnionej osoby, co umożliwi lepsze wykorzystanie potencjału pracowniczego. Natomiast wnioski zgłaszane przez pracowników podczas rozmowy z Komisją Przeglądu Kadrowego służą poznaniu opinii pracowników i pośrednio Klientów Banku na temat funkcjonowania Banku.

Ilość osób biorących udział w przeglądzie kadrowym w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela:

/tabela nr 6/

LATA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ilość osób uczestniczących	21	79	87	49	57	26	23	33
Średnia otrzymanych punktów	54,6	58,8	55,6	54,9	57,7	56,4	55,2	43,6

W 2014 roku Przeglądem kadrowym objęto 26 pracowników legitymujących się stażem pracy od 1 roku do 4 lat, którzy uzyskali w sumie średnią punktów 43,6 na 50 punktów możliwych do uzyskania.

Pracownicy z roku na rok wykazują coraz większe zaangażowanie w przygotowanie do rozmowy oceniającej, a także nabierają przeświadczenia o korzyściach tej oceny dla siebie. Otrzymana ocena jest dla nich inspiracją do podnoszenia jakości pracy, co wynika z wzrastającego przekonania, że ocena znajdzie odzwierciedlenie w decyzjach personalnych dotyczących ich osoby.

b) Szkolenia Pracowników

Wspieraniu rozwoju zawodowego pracowników służy przede wszystkim organizowanie szkoleń. Przeszkoleni pracownicy Banku potrafią sprostać wymogom związanym z daną pracą. Szkolenia prowadzą do zwiększonej sprawności w wykonywaniu zadań. Najlepszym pracownikom Bank zapewnia ciągły rozwój i efektywnie zarządza ich wiedzą i kompetencjami. Inwestując w rozwój i doskonalenie kadr, Bank stara się zatrzymać cenne dla Banku osoby w swoich strukturach.

Plan działalności szkoleniowej pracowników w 2014 roku został określony w przyjętym przez Zarząd Banku Uchwałą w dokumencie „Zasady polityki kadrowej i szkoleniowej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2011-2014”. W dokumencie tym wskazano sposób finansowania oraz organizację zarządzania systemem szkoleń w Banku. Dodatkowo Uchwałą

Zarządu nr 150/2014 z 26.02.2014r. zatwierdzono plan działalności szkoleniowej na 2014 rok dla pracowników Banku, który reguluje system szkoleń wewnętrznych dla pracowników „front Office” oraz plan szkoleń zewnętrznych i specjalistycznych na 2014 rok.

W 2014 roku utrzymano wysoką rangę podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników podczas szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych.

W 2014 roku 60 pracowników Banku zostało wydelegowanych na 63 szkolenia zewnętrzne prowadzone przez wyspecjalizowane firmy. Tematyka szkoleń obejmowała zagadnienia specjalistyczne takie jak: działalność kredytowa Banku, windykacja wierzytelności Banku, upadłość konsumencka, zarządzanie ryzykami bankowymi, sprawozdawczość finansowa, systemy informatyczne i rozwiązania teleinformatyczne, obsługa rachunków bankowych i zajęć egzekucyjnych, implikacje Rekomendacji KNF, prawo pracy, zarządzanie bezpieczeństwem informacji, zmiany w podatkach, kurs kasjera złotowo-walutowego.

W celu podniesienia standardów obsługi klienta Banku w 2008 roku Bank opracował i wprowadził **system szkoleń wewnętrznych dla pracowników „front office”** prowadzonych przez doświadczonych pracowników Banku, tj. trenerów szkolenia praktycznego, który był również kontynuowany w roku 2014.

W 2014 roku zorganizowano 3 szkolenia wewnętrzne, podczas których przeszkolono 111 pracowników. Szkolenia te zorganizowane były w formie warsztatów i spotkały się z dużym zainteresowaniem pracowników ze względu na swój praktyczny charakter. W ramach szkoleń wewnętrznych pracowników „front office” przeszkolono z zakresu doskonalenia umiejętności sprzedażowych produktów kredytowych i depozytowych, z kredytowania podmiotów gospodarczych, z polityki bezpieczeństwa informacji, produktów bankowości elektronicznej, zabezpieczeń pieniężnych, Akademii kartowej i członkowskiej.

Zarząd Banku kładzie silny nacisk na podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników, następstwem czego jest umożliwienie pracownikom podjęcie samokształcenia zawodowego w formie studiów podyplomowych. Uczestnikami Podyplomowych Studiów Zarządzania Nowoczesnym Ekologicznym Bankiem organizowanych przez Wyższą Szkołę Bankową we Wrocławiu zostało 20 wytypowanych pracowników Banku, którzy w okresie od stycznia 2015 roku do czerwca 2015 roku będą słuchaczami studiów podyplomowych.

Oprócz szkoleń merytorycznych Bank zorganizował także Naradę szkoleniową o charakterze szkoleniowo-integracyjnym, podczas której Kierownictwo Banku przedstawiło rozliczenie zadań

rynkowych i organizacyjnych. Pracownicy z różnych lokalizacji mieli okazję poznać się, wymienić doświadczeniami i tym samym ułatwić przyszłą współpracę.

c) Motywowanie Pracowników

W celu zabezpieczenia realizacji celów rozwojowych określonych w Strategii Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju oraz Planie Finansowym, Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju od 2007 roku kontynuuje system motywacyjny, oparty na dodatkowym premiowaniu pracowników w celu wzmocnienia działań pracowniczych w obszarze realizacji wybranych zadań rynkowych w danym okresie sprawozdawczym.

Dla zwiększenia efektywności pracy poszczególnych komórek organizacyjnych Banku oraz poprawy jakości i skuteczności sprzedaży usług bankowych w 2014 roku Zarząd Banku udoskonalił system motywowania pracowników o dodatkowe obszary. Rozwój systemu motywacyjnego ma na celu stały wzrost udziału ruchomej części płac w systemie wynagradzania pracowników za realizację konkretnych zadań rynkowych.

Rozwój systemu motywacyjnego w latach 2009 - 2014 przedstawia poniższa tabela:

/tabela nr 7/

<i>Rok</i>	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Składnik wynagrodzenia</i>						
<i>Średnie wynagrodzenie z tytułu płacy zasadniczej i dodatku funkcyjnego zł / m-c</i>	2 569 zł	2 725 zł	2 815 zł	3 081 zł	3 044 zł	3 013 zł
<i>Średnia wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego (premie uznaniowe, motywacyjne, 13 pensja itp.) zł / m-c</i>	3 170 zł	3 530 zł	3 548 zł	3 890 zł	3 813 zł	3 788 zł
<i>Udział ruchomej części płac w wynagrodzeniu ogółem zł / m-c</i>	601 zł 18,9 %	805 zł 22,8%	733 zł 20,7%	809 zł 20,8%	769 zł 20,2%	775 zł 20,5%

W świetle powyższych danych udział ruchomej części płac w wynagrodzeniu ogółem stanowi ok. 20%. Zarząd Banku będzie dążył do systematycznego wzrostu udziału ruchomej części płac w systemie wynagradzania pracowników.

3. Zarządzanie Zapleczem Gospodarczym

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju to nie tylko Centrala, która mieści się w najstarszej dzielnicy miasta - Zdroju, to również 35 placówek obsługi Klienta położonych w województwie śląskim. Na terenie miasta Jastrzębia-Zdroju funkcjonuje Centrala Banku oraz 11 Punktów Kasowych. Pozostałe placówki znajdują się w promieniu ok. 60 km od Centrali Banku. Utrzymanie całego zaplecza gospodarczego Banku wymaga ponoszenia stałych, wysokich kosztów oraz systematycznego monitoringu opłat administracyjno-komunalnych w zależności od ich umiejscowienia.

Placówki banku różnią się wielkością, która dostosowana jest do warunków i potrzeb w danej miejscowości. Utrzymane są w jednakowej kolorystyce, posiadają jednakowe zewnętrzne, nowoczesne i energooszczędne reklamy świetlne. Bank stawia na funkcjonalne wyposażenie, w większości naszych Placówek przystosowane do obsługi osób starszych i niepełnosprawnych. Zarządzanie siecią lokali oraz Centralą Banku wymaga znajomości przepisów prawa budowlanego oraz bhp, dlatego współpracujemy z osobami i firmami mającymi odpowiednie uprawnienia.

Komórka zarządzania zapleczem gospodarczym zajmuje się zamówieniami na materiały biurowe, druki bankowe, środki czystości jak również zakupem wyposażenia na potrzeby Centrali Banku i wszystkich Punktów kasowych i Oddziałów. Rok 2014 był okresem, w którym zaszło wiele zmian jeśli chodzi o wizualizację naszych placówek.

Utrzymanie całego zaplecza gospodarczego Banku oraz jego Placówek w roku 2014 obciążało Bank niemałymi kosztami, które wyniosły **5.465 tys. zł**. Najbardziej kosztotwórcza pozycja to usługi informatyczne, wyniosły one **898 tys. zł**. Na wysokość tych kosztów ma wpływ nie tylko obsługa całej infrastruktury informatycznej Banku, ale również jej systematyczna rozbudowa i modernizacja, która gwarantuje bezpieczeństwo i wysoki poziom świadczonych usług. Na drugim miejscu znajdują się koszty związane z wynajmem lokali, które wyniosły **853 tys. zł**. Trzecią co do wielkości pozycją są koszty ochrony Banku, które w ostatnim roku sprawozdawczym osiągnęły kwotę **394 tys. zł**. Wysokie koszty związane są również z usługami telekomunikacyjnymi – to kwota **297 tys. zł** oraz z dostawą mediów do naszych Placówek i Centrali (energia elektryczna, co i gaz), które w roku 2014 zamknęliśmy w kwocie **304 tys. zł**.

4. Zarządzanie w Obszarze IT

W roku sprawozdawczym 2014 w obszarze Strategii IT oraz bezpieczeństwa informatycznego zostały zrealizowane następujące zadania i wdrożenia:

❖ proceduralne:

Opracowanie, zaktualizowanie i wdrożenie całego pakietu dokumentacji w obszarze zarządzania obszarze IT i bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych, dostosowującego do wymogów Rekomendacji D. Pozwoli to zagwarantować klientom Banku większe poczucie bezpieczeństwa oraz zwiększyć ich zaufanie do jednostek finansowych, a także oferowanych przez banki udogodnień opartych o systemy teleinformatyczne.

❖ techniczne:

- wdrożenie profesjonalnej sieci zasilającej w obrębie PK Godów i Centrum Zapasowego wraz z zasilaniem awaryjnym (podtrzymanie ok. 180 minut całej serwerowni zapasowej + placówka),
- wdrożenie nowej zapory sieciowej SRX 210 dla łącza wykorzystywanego między Bankiem a Centrum Zapasowym w Godowie umożliwiającej podłączenie wszystkich placówek terenowych co lokalizacji zapasowej,
- wdrożenie zgodnie z zapisami Rekomendacji D macierzy dyskowej oraz serwerów Windows 2012, wirtualizacji oraz licencji dostępowych CAL dla użytkowników – wymiana kontrolera domeny w Centrali w związku z zakończeniem wsparcia dla Windows 2003 Serwer,
- wdrożenie narzędzia ATM Viewer wspierającego proces monitorowania pracy sieci bankomatów Banku,
- wdrożenie zgodnie z zapisami Rekomendacji D systemu OSSEC - platformy do monitorowania stanu systemów operacyjnych w sieci bankowej oferującą funkcjonalności HIDS, SIEM, monitorowania logów, wykrywania rootkitów oraz sprawdzania integralności plików systemowych oraz systemu Nagios – umożliwiającego monitoring zasobów systemowych urządzeń sieciowych, sieci, serwerów i usług.
- audyt bezpieczeństwa informatycznego przeprowadzony przez niezależną firmę zewnętrzną zakończony wynikiem bardzo dobrym

❖ produktowe i usługowe

- uruchomienie jako pierwszy Bank Spółdzielczy Zrzeszenia korzystający z systemu finansowo-księgowego Defbank usługi płatności natychmiastowych Express Elixir przy współpracy z KIR S.A., Asseco Poland S.A. oraz BPS S.A.,

- zmiana dostawcy usługi Bankowości Mobilnej. Wypowiedzenie usługi u dotychczasowego dostawcy firmy Basement Sp. z o.o. i wdrożenie od dnia 31.03.2014 usługi bankowości mobilnej Asseco Poland S.A.,

- zmiana szaty graficznej usługi Centrum Usług Internetowych,

- uruchomienie przelewów Express Elixir w CUI i bankowości mobilnej,

- pakiet bezpieczeństwa dla klientów bankowości internetowej i - mobilnej obejmujący 3 moduły:

1. *Weryfikacja IP Użytkownika (korpo)*

2. *Tokeny Vasco (korpo)*

3. *Autoryzacja edycji zdefiniowanych kontrahentów, odbiorców, szablonów przelewów (detal, korpo)*

- wdrożenia systemu wspierającego obszar sprawozdawczy i informacji zarządczej Banku – Def3000/CiRM

- wdrożenie platformy e-learning szkoleń dla pracowników

❖ **kontrolne:**

- kontrole funkcjonalne z przestrzegania zapisów PBI i związanych z nią instrukcji przez pracowników Banku,

- testy ciągłości działania kluczowych systemów bankowych i urządzeń (głównego systemu finansowo-księgowego Defbank, zapór sieciowych, serwerów bankowych, zasilania, łączności zapasowej itp.)

- kontrole wykonywania i poprawności kopii bezpieczeństwa newralgicznych danych

- testy agregatu prądowórczego zasilającego Centralę,

- kontrole poprawności zapisów kamer bankomatowych i wykonywania kopii zdjęć z urządzeń na specjalnie wyznaczony serwer w Centrali,

- kontrole uprawnień nadanych w systemach informatycznych administratorom i użytkownikom,

- testy instalacji suchego gaszenia w serwerowni,

- testy zasilania rezerwowego urządzeń UPS w serwerowni,

- kontrole centrum zapasowego w Godowie, stanu urządzeń, temperatury, kamery wizyjnej, łączności,

- audyt bezpieczeństwa strony internetowej banku przez firmę zewnętrzną,

❖ **szkoleniowe:**

- realizacja szkoleń indywidualnych z PBI dla każdego nowo zatrudnionego pracownika

- organizowanie grupowych szkoleń z bezpieczeństwa informacji oraz zagrożeń w bankowości elektronicznej dla pracowników przy współpracy z Komórką ds. kadrowych, szkoleń i spraw socjalnych,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników pionu IT poprzez uczestnictwo w specjalistycznych szkoleniach,

W obszarze IT w roku 2014:

❖ Zakupiono:

- 1 bankomat (PK Katowice) zwiększając ich liczbę do 27 sztuk,
- 2 serwery (ACTINA) – serwery dedykowane dla maszyn wirtualnych w Centrali Banku
- 2 Macierze dyskowe (QSAN oraz FUJITSU) zwiększające bezpieczeństwo przechowywanych danych
- 50 tokenów pod usługę CUI Detaliczne,
- 11 kart micro pod usługę CUI Korporacyjne,
- 15 czytników kart pod usługę CUI,
- 707 identyfikatory do usługi Autoryzacja SMS,
- 20 000 kodów autoryzacyjnych do usługi Autoryzacja SMS,
- 1 nowa drukarka Konica Minolta Bizhub 25e,
- 1 zapora sieciowa JUNIPER do Centrum zapasowego
- 8 laptopów,
- 49 komputerów stacjonarnych,
- 12 drukarek OKI,

❖ Wdrożono:

- Wdrożenie modyfikacji dla Klientów Korporacyjnych – informacje o ważności certyfikatów oraz numer wyciągu
- Wdrożenie modyfikacji dla Klientów Detalicznych – filtrowanie rozszerzone w historii Rachunku + możliwość kopiowania przelewów
- Wdrożenie aplikacji ATM VIEWER
- Wdrożono Pakiet Bezpieczeństwa w Centrum Usług Internetowych
- Wdrożono monitoring temperatury oraz wilgotności w serwerowni
- Wdrożenie wirtualizacji wraz z mechanizmem kopii automatycznych pozwalających zabezpieczyć newralgiczne dane bankowe
- Wdrożenie nowych systemów serwerowych Windows 2012 w związku z wygasającym wsparciem dla Windows Serwer 2003

- Wdrożenie Nowej Bankowości Mobilnej którą dostarcza firma ASSECO POLAND
- Wdrożenie systemu nagrywania rozmów w celu ułatwienia Procesu odblokowywania dostępu do CUI dla Klientów Banku
- Odnowienie licencji na system antywirusowy Kaspersky, obejmujący ochroną wszystkie stacje robocze, serwery, tablety, smartfony,
- Wdrożenie systemu E-Wyciągi.
- Wymiana switcha w serwerowni
- Modernizacja linii światłowodowej w Godowie do przepustowości 100/100 Mbps, rozszerzenie przepustowości linii światłowodowej w Centrali również do 100/100 Mbps.
- Rozpoczęcie wdrożenia modułu BIK Przedsiębiorca.
- Wdrożenie modułu sprawozdawczego CIRM,
- Zakup i wdrożenie nowego serwera Synology na potrzeby kopii bezpieczeństwa, repozytorium logów, monitoringu serwerowni i archiwizacji zapisów monitoringu bankomatów.

Bank wykorzystuje w swej infrastrukturze następujące łącza teletransmisyjne:

- 31 łączy ISDN,
- 22 łącza BVPN,
- 6 łączy światłowodowych,
- 4 łącza satelitarne dla bankomatów,
- 1 łącze GSM/IP_VPN,
- 32 łącza usługi IP_VPN,
- 2 łącza DSL,

W 2014 roku Bank kontynuuje współpracę z operatorem usług telefonii komórkowej ORANGE. Bank wykorzystuje obecnie pakiet Firma który zapewnia odpowiedni pakiet danych oraz minut potrzebnych w codziennym funkcjonowaniu Banku.

Bank posiadał na stanie do końca roku 54 telefony komórkowe oraz 58 kart SIM w Planie Firma.

- Nakłady ogółem w obszarze IT: **898 tys. zł.**
- Nakłady ogółem na współpracę z firmami obsługującymi obszar IT (Asseco S.A. Wincor-Nixdorf, Konica Minolta, TP S.A.): **1 214 tys. zł.**
- w CUI Detalicznym wykonano łącznie 228 tys. przelewów na kwotę 745123 tys. zł
- w CUI Korporacyjnym wykonano łącznie 547 tys. przelewów na kwotę 2 524 372 tys. zł

W sumie aktywnym kanałem WWW wykonano **775 tys.** przelewów na łączną kwotę **3 269 mln zł.**

5. Działalność Public Relations

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju w 2014 roku wykorzystywał różne formy działalności promocyjnej, wspomagającej realizację zadań ukierunkowanych na utrzymanie pozycji naturalnego lidera współpracującego z jednostkami samorządu terytorialnego oraz wspierającego finansowo rozwój lokalnej społeczności i biznesu.

Zadania związane z promocją i Public Relations realizowane były na podstawie przyjętego budżetu na rok 2014. Wydatki związane z tym obszarem działalności zamknęły się kwotą **423 tys. zł 528 tys. zł** i były niższe o **105 tys. zł** w stosunku do roku 2013.

/tabela nr 8/

Wyszczególnienie	2014
	dane w tys. zł
reklama publiczna, ogłoszenia, + raport	241
reklama - sport	45
reklama - dekoracje, gadzety	67
reklama, promocja	61
koszty ogółem	414
koszty reprezentacji - nkup	9
koszty ogółem + nkup	423

W 2014 roku Bank wykorzystywał następujące dostępne narzędzia i instrumenty marketingowe:

- artykuły sponsorowane oraz reklama w prasie lokalnej (Dziennik Zachodni, Kurier Bielski, Nowiny Wodzisławskie, Trybuna Górnicza, Bank Wspólnych Sił, gazety gminne, biuletyny informacyjne wydawane przez spółdzielnie mieszkaniowe, itp.) oraz ogólnopolskiej (Rzeczpospolita - cotygodniowe zestawienie depozytów),
- Radio: Radio 90 FM, Radio Express,
- oraz portale internetowe: www.tujastrzebie.pl, www.jastrzebieanie.pl, www.radio90.pl, www.nowiny.pl, www.naszagazeta.info, www.naszemiasto.pl, oraz strony internetowe sponsorowanych klubów sportowych i organizacji,
- reklama w kinie - film promocyjny Banku emitowany w kinie „Centrum” w Jastrzębiu - Zdroju,

- ulotki produktowe oraz gadżety z logo Banku.

Z myślą o Klientach Bank systematycznie aktualizuje informacje na stronie internetowej www.bsjastrzebie.pl. Nasza strona to nie tylko nowoczesna szata graficzna, ale również - a może przede wszystkim - łatwiejszy dostęp do informacji oraz wzajemnej komunikacji z Klientami.

Średnio miesięcznie stronę odwiedza **3,7 tys.** unikalnych użytkowników, z czego nowe odwiedziny stanowią 22 %.

Dodatkowo na serwisie YouTube (na oficjalnym kanale Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju BSJastrzebieTV) prezentowane są ważne i ciekawe informacje z życia Bank oraz materiały promocyjne.

W działaniach marketingowych wykorzystywane są także nośniki wizualne takie jak: tablice reklamowe wolnostojące (*Suszec, Zebrzydowice, Wyry, Gostyń*), tablice reklamowe przed Centralą i placówkami Banku, reklama na stacji paliw w Kaczcach, ekrany LED przy Rondzie Centralnym w Jastrzębiu Zdroju, przy hali MOSiR w Jastrzębiu Zdroju oraz w Radlinie. Prezentacje dotyczące oferty Banku prezentowane są też na telewizorach LCD na sali operacyjnej w Centrali oraz Punktach Kasowych.

Nie bez znaczenia jest także sama wizualizacja istniejących i nowo otwieranych placówek bankowych oraz ich wyposażenie w materiały reklamowe umożliwiające efektywną sprzedaż i świadczenie usług bankowych.

Do pogłębiania pozytywnych relacji między Bankiem a jego właścicielami oraz szerokim spektrum Klientów wykorzystywane są Zebrania Grup Członkowskich, Zebranie Przedstawicieli, Spotkanie Świąteczno-Noworoczne.

Bank systematycznie uczestniczy w wydarzeniach mających znaczenie dla mieszkańców naszego regionu - festynach i imprezach kulturalno-oświatowych (*Dni Jastrzębia Zdroju i innych miejscowości, dożynki, jubileusze, akademie organizowane przez szkoły, itp.*).

Należy podkreślić, iż w swych działaniach Bank wspiera organizacyjnie i finansowo różne formy aktywności ze swego otoczenia zgodnie z koncepcją społecznej odpowiedzialności biznesu. Bank aktywnie włączył się w pomoc i sponsoring wielu przedsięwzięć podejmowanych przez lokalną społeczność (*m.in. Ogólnopolska akcja „Polska Biega”, Ogólnopolski Bieg Uliczny „Silesia Run”, „Jastrzębskie Dyktando”, itp.*). Pomagaliśmy szkołom, przedszkolom, hospicjom, stowarzyszeniom, centrom kultury i sportu. W 2014 roku pomoc finansowa została udzielona ponad 40 instytucjom i organizacjom kierującym pisma o pomoc do Banku.

Ponadto Bank od wielu lat angażuje się w liczne przedsięwzięcia mające na celu propagowanie kultury fizycznej i sportu na różnych szczeblach dyscyplin sportowych. Już szósty sezon Bank wspiera finansowo Klub Sportowy Jastrzębski Węgiel S.A., a od czterech lat kontynuuje także umowę współpracy w zakresie promocji z Drużyną Jastrzębskiego Klubu Hokejowego GKS Jastrzębie, Wicemistrza Polski w hokeju na lodzie. W 2014 roku podpisano również umowę z klubem siatkarskim Jastrzębie – Borynia wspierając tym samym kobiecą ligę siatkarską.

W 2014 roku Drużyna Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju powiększyła dorobek medalowy w Mistrzostwach Polski OldBoy'ów w piłce siatkowej. W 19 dotychczasowych turniejach zespoły zgłoszone przez Bank zdobyły łącznie 12 medali złotych, 11 srebrnych i 7 brązowych.

Zawodnicy z Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju brali także udział w jednym z najtrudniejszych polskich ultramaratonie - Biegu Rzeźnika w Bieszczadach oraz Maratonie Gorce 2014, odbywający się w tatrzańskej scenerii okolic Nowego Targu.

W 2014 r. Bank kontynuował edukację bankową poprzez popularyzację praktyki oszczędzania wśród dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie wiedzy na temat działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju w ramach konkursu „**Dziś oszczędzam w SKO – jutro w Banku Spółdzielczym**”. W ramach edukacji bankowej prowadzono w Banku lekcje na temat oszczędzania dla uczniów – uczestników SKO. W konkursie wzięło udział 11 szkół. Trzy szkoły zdobyły nagrody pieniężne (1.000 zł) przeznaczone na wyposażenie placówek a 100 uczniów zostało wyróżnionych nagrodami książkowymi i pamiątkowymi dyplomami.

Kontynuowano także Program TalentowiSKO poświęcony rozwojowi dziecięcych talentów i ich edukacji finansowej. Szkoła Podstawowa nr 4 w Jastrzębiu Zdroju działająca pod patronatem Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju zdobyła II miejsce w etapie regionalnym konkursu.

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju aktywnie włączył się w obchody **Święta Spółdzielczości Bankowej**, które zostały objęte **Patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego** i włączone w obchody **25-lecia Wolności**, organizując okolicznościowy festyn w Parku Zdrojowym.

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju jest członkiem Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach oraz Business Centre Club, prestiżowego Klubu przedsiębiorców oraz największej w kraju organizacji indywidualnych pracodawców. Bank otrzymał od BCC rekomendację jako firma rzetelna i wiarygodna przestrzegająca zasad etyki kupieckiej, akceptująca zasady kodeksu honorowego.

Działania Public Relations oparte są na podstawach sformułowanych w Strategii Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju i jej wiodącej misji:

„LOKALNY PIENIĄDZ NA ROZWÓJ LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI”.

Potwierdzeniem skutecznie realizowanej misji jest m.in. poddanie świadczonych usług zewnętrznej weryfikacji, w wyniku której w 2014 roku Business Centre Club, przy Honorowym Patronacie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno – Społecznego oraz Ministra Spraw Zagranicznych RP, wyróżniając usługi odpowiadające standardom europejskim, uhonorował Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju **Medalem Europejskim 2014** za „Bankowość dla Klienta Biznesowego”.

Bank jako firma, która ze względu na swoją jakość, unikatowe walory i związki z województwem śląskim, które prezentują godzien naśladowania, nieprzeciętny poziom, otrzymał również wyróżnienie **„Marka Śląskie” 2014** wraz z „podziękowaniem za znaczący wkład w rozwój województwa śląskiego”.

W grudniu 2014 roku Jastrzębski Bank otrzymał także nominację do prestiżowego wyróżnienia jakim jest **„Platynowy Laur Umiejętności i Kompetencji”**. Inicjatorem wyróżnienia jest Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach a w skład Kapituły Konkursu wchodzi przedstawiciele władz rządowych i samorządowych województw biorących udział w konkursie, instytucji będących pomysłodawcami i współtwórcami przedsięwzięcia, partnerskich izb gospodarczych biorących udział w konkursie oraz laureatów minionych edycji konkursu.

Dzięki powyższym wyróżnieniom udało się Bankowi Spółdzielczemu w Jastrzębiu Zdroju kolejny raz zaistnieć nie tylko w spółdzielczym sektorze bankowym lecz również dać satysfakcję naszym Klientom, którzy są beneficjentami tych nagród.

6. Bilans pracy za rok 2014 w zakresie audytu wewnętrznego i kontroli funkcjonalnej

a) audyt wewnętrzny

Zadania audytu wewnętrznego w roku 2014 realizował dwuosobowy zespół specjalistów, który pracował w oparciu o zatwierdzony Uchwałą Rady Nadzorczej Plan Audytu Wewnętrznego na rok 2014. Projekcja zadań audytowych była poprzedzona, jak co roku, analizą ryzyk występujących w Banku. W roku ubiegłym w pełni zrealizowano **10 zadań audytowych**,

w tym:

- 5 zadań audytowych zrealizowanych w Komórcie Audytu Wewnętrznego, (4 zadania wynikające z planu audytu oraz 1 zadanie ponadplanowe)
- 5 zadań audytowych zrealizowanych przez Zarządy audytowo-kontrolingowe

Realizacja zadań audytowych skupiona była na najistotniejszych rodzajach ryzyk występujących w Banku.

Rok 2014 w Banku Spółdzielczym był drugim, pełnym rokiem funkcjonowania Zarządów audytowo-kontrolingowych – wspierających System Kontroli Wewnętrznej. Był też rokiem kontynuacji prac wdrożeniowych związanych z wejściem w życie Rozporządzenia CRR 575/2013 KE oraz Dyrektywy 36/2013 KE.

Na podstawie przeprowadzonych zadań audytowych, wystosowano łącznie **15 zaleceń pokontrolnych**, a decyzją Prezesa Zarządu polecono je wdrożyć w komórkach organizacyjnych. Zalecenia pokontrolne dotyczyły między innymi: konieczności dokonania zmian w regulacjach wewnętrznych pod kątem dostosowania do przepisów nadzorczych, modyfikacji Informacji Zarządczej, konieczności dokonania zmian w zakresach obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności, aktualizacji planów awaryjnych dotyczących ryzyka płynności.

Specjaliści ds. audytu wewnętrznego zrealizowali **1 zadanie ponadplanowe** z zakresu ryzyka operacyjnego, dotyczące funkcjonowania systemu wpłat zamkniętych poprzez wrzutnię, oraz komisyjnego przekazywania stanów kas w jednostkach organizacyjnych Banku.

Ponadto, audytorzy w roku 2014 realizowali również inne czynności, w tym między innymi:

-brali udział w prestiżowym konkursie BANRISK organizowanym przez Warszawski Instytut Bankowości,

-dokonywali kontroli stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych na podstawie Raportów pokontrolnych,

-uczestniczyli w każdym posiedzeniu Zarządu audytowo-kontrolingowego, dodatkowo prezentując na niektórych z nich wyniki przeprowadzonych zadań audytowych,

- sporządzali comiesięczną Informację Zarządczą z zakresu ilości zrealizowanych w Banku kontroli funkcjonalnych oraz ilości wydanych w wyniku tych kontroli zaleceń pokontrolnych i uwag o charakterze informacyjnym,

- sporządzili zbiorczą informację dla Prezesa Zarządu oraz Rady Nadzorczej z wypełniania obowiązku sprawowania kontroli funkcjonalnej w Banku oraz realizacji zadań w komórce audytu wewnętrznego,

- na podstawie zidentyfikowanych w Banku podstawowych ryzyk, wraz z członkami Zarządu Banku oraz Głównym Księgowym, opracowali Plan zadań audytowych na rok 2015 i zarekomendowali Radzie Nadzorczej do akceptacji,

-uczestniczyli w 2 specjalistycznych szkoleniach zewnętrznych z zakresu wdrożenia zasad Ładu Korporacyjnego oraz nowej metodyki BION Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego,
-na wniosek Prezesa Zarządu, pracownicy komórki audytu wewnętrznego protokołowali posiedzenia Zarządu Banku oraz posiedzenia Zarządów audytowo-kontrolingowych.

b) audyt zewnętrzny

W roku 2014, Bank zlecił realizację audytu z zakresu bezpieczeństwa teleinformatycznego przez niezależną, wyspecjalizowaną firmę audytorską. Audyt dotyczył strony proceduralnej oraz technicznej, a w głównym swym założeniu miał stwierdzić, czy Bank prawidłowo realizuje zapisy Rekomendacji D Komisji Nadzoru Finansowego. Audytor zewnętrzny podkreślił wysoki poziom oraz „pedantyczne” podejście Banku zarówno do opracowanych pisemnych procedur jak i technicznych aspektów bezpieczeństwa. Audyt informatyczny dotyczył:

- polityki bezpieczeństwa
- planów ciągłości działania
- ochrony danych osobowych
- audytu technicznych aspektów zabezpieczeń
- testów penetracyjnych (symulacji włamań z Internetu)

Na podstawie pozytywnie zakończonych czynności audytowych, Bank otrzymał **Certyfikat Bezpieczeństwa Teleinformatycznego**.

c) kontrola funkcjonalna

Szczegółowy zakres podmiotowy i przedmiotowy kontroli funkcjonalnej określają zakresy czynności poszczególnych pracowników oraz regulacja: *Instrukcja Przeprowadzania Kontroli Wewnętrznej Funkcjonalnej w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju*.

W 2014 roku obowiązek sprawowania kontroli funkcjonalnej następnej wypełniano na **21** stanowiskach pracy: Członków Zarządu Banku, Kierowników oraz ich Zastępców, Specjalistów oraz pracowników na samodzielnych stanowiskach. W 2014 roku zrealizowano **1866 kontroli funkcjonalnych**, w wyniku których wystosowano **665 zaleceń** do realizacji.

Podobnie jak w latach poprzednich, informacje prezentowane w Kartach Sprawozdawczości Pokontrolnej wskazują na zróżnicowanie tematyczne realizowanych kontroli funkcjonalnych, ich praktyczny wymiar oraz użyteczność w zarządzaniu ryzykami w Banku.

V. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM BANKOWYM

1. Zarządzanie ryzykiem bankowym i ocena adekwatności kapitałowej.

Rok 2014 dla całego sektora finansowego był okresem poważnych zmian wynikających przede wszystkim z implementacji nowych regulacji ostrożnościowych wydanych przez Parlament Europejski i Radę. Systemowe zarządzanie ryzykiem bankowym było nadal jednym z kluczowych elementów strategii Banku. Obejmowało ono procesy związane z identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem, kontrolą i raportowaniem oraz zabezpieczaniem ryzyka. Bank konsekwentnie kontynuował działania zmierzające do zapewnienia odpowiedniego bufora płynności, jak też przebudowy struktury bilansu i wzmocnienia swojej pozycji kapitałowej.

Podjęte w zakresie zarządzania ryzykiem przez Zarząd Banku przedsięwzięcia organizacyjne i regulacyjne w roku 2014 pozwoliły na kontynuację działań o charakterze doraźnym jak i perspektywicznym, zmierzających do świadomego kształtowania profilu ryzyka Banku w obliczu ewentualnych negatywnych skutków zjawisk mających miejsce w otoczeniu Banku. W szczególności na działalność Banku wpływ miała niestabilna sytuacja gospodarcza i geopolityczna kraju, zjawisko deflacji jak i środowisko niskich stóp procentowych oraz wydłużający się proces nowelizacji przepisów krajowych.

Dzięki wdrożonemu przez Zarząd Banku systemowi zarządzania ryzykiem na dzień 31.12.2014r. i prowadzoną polityką kapitałową Bank spełniał wszystkie normy nadzorcze w zakresie adekwatności kapitałowej.

a) Poziom adekwatności kapitałowej Banku

W ocenie adekwatności kapitałowej należy zaznaczyć, że od 1 stycznia 2014 r. obowiązują nowe zasady dotyczące adekwatności kapitałowej określone przez rozporządzenie CRR, które zaczęło obowiązywać bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich UE.

Według nowych zasad pakietu CRD IV/CRR adekwatność kapitałowa jest analizowana począwszy od 2014r. w oparciu o rodzaje współczynników¹:

- ✓ **współczynnik kapitału podstawowego Tier1 (CET 1)** - wyznaczany w oparciu o kapitał najwyższej jakości, czyli kapitał podstawowy (CET1) - którego minimalny poziom w 2014 r. wynosił 4%, a docelowo ma wynieść nie mniej niż 4,5% aktywów ważonych ryzykiem. Bank na koniec 2014 roku posiadał współczynnik kapitału podstawowego na poziomie 9,56%.
- ✓ **współczynnik kapitału Tier1** - wyznaczany w oparciu o sumę kapitału podstawowego (CET1) oraz dodatkowego kapitału Tier1 – którego minimalny poziom w 2014r. wynosił 5,5%, docelowo ma wynieść nie mniej niż 6,0% aktywów ważonych ryzykiem; a zgodnie z rekomendacją KNF - 9%. Bank na koniec 2014 roku posiadał współczynnik kapitału Tier I na poziomie **9,56%**, który był na tym poziomie co współczynnik kapitału podstawowego, gdyż Bank nie posiadał dodatkowego kapitału zaliczanego do Tier I.
- ✓ **łączny współczynnik kapitałowy (CAR) - współczynnik wypłacalności** - wyznaczany w oparciu o uznany kapitał składający się z sumy kapitału podstawowego CET1, dodatkowego kapitału Tier I oraz kapitału Tier II – którego minimalny poziom wynosi nie mniej niż **8,0%** aktywów ważonych ryzykiem; natomiast zgodnie z wytycznymi KNF powinien wynosić **12%**. Na dzień **31.12.2014 r.** współczynnik wypłacalności, tj. łączny współczynnik kapitałowy CAR wynosił **10,66%**, przy wewnętrznym poziomie limitu kontrolnego – 9,5% oraz minimalnym poziomie określonym przepisami regulacyjnymi – 8%. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie znowelizowano przepisów krajowych (tzw. opcji narodowych), w związku z tym, zgodnie z wytycznymi Komisji Nadzoru Finansowego, w kalkulacji współczynników kapitałowych w nieuregulowanym zakresie przyjęto obowiązujące dotychczas zasady.

¹Komisja Nadzoru Finansowego pismem z dnia 3 grudnia 2013r. określiła na podstawie art. 465 CRR, że wskaźniki adekwatności kapitałowej mające zastosowanie do zrzeszonych banków spółdzielczych w 2014r. kształtować się winny na poziomach powyżej;

- ✓ 4% - dla wskaźnika kapitału podstawowego Tier I (CET1)
- ✓ 5,5% dla wskaźnika kapitału Tier I.

Limit dla wskaźnika wypłacalności (CAR) łącznego współczynnika kapitałowego stanowiącego fundusze własne (suma kapitału T1 i T2) Banku wyrażone jako odsetek całkowitej kwoty ekspozycji na ryzyko pozostaje na niezmiennym poziomie min. 8%.

/tabela nr 9, w zł/

Pozycja	Stan na 31.12.2014 r.
FUNDUSZE WŁASNE (wartość bilansowa)	45 826 374
Fundusze własne / łączny kapitał (Tier I + Tier II)	44 667 500
Kapitał Tier I	40 072 023
Kapitał podstawowy Tier I (CET1)	40 072 023
Kapitał dodatkowy Tier I (AT1)	0
<i>Pomniejszenia</i>	-139 026
Kapitał Tier II	4 595 477
Kwota łącznej ekspozycji ważonej ryzykiem, w tym:	418 977 150
<i>z tytułu ryzyka kredytowego</i>	374 818 850
<i>z tytułu ryzyka operacyjnego</i>	44 158 300
<i>z tytułu ryzyka rynkowego (walutowego)</i>	-
Dodatkowa kwota ekspozycji ważonej ryzykiem z tytułu pozostałych istotnych rodzajów ryzyka*	-
Kapitał wewnętrzny	33 518 172
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	9,56%
Współczynnik kapitału Tier I	9,56%
Łączny współczynnik kapitałowy	10,66%

*Bank nie tworzył dodatkowego wymogu na ryzyko zidentyfikowane jako istotne.

W roku 2014 działalność Banku była prowadzona w sposób zapewniający utrzymanie wyżej wymienionych miar kapitałowych wyliczonych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych i firm inwestycyjnych (CRR) na bezpiecznym poziomie, powyżej wymaganego poziomu regulacyjnego.

Dla potrzeb oceny adekwatności kapitałowej mierzonej wskaźnikami kapitałowymi w 2014 roku, Bank wyliczał łączną kwotę ekspozycji na ryzyko kredytowe, operacyjne, rynkowe, zgodnie z postanowieniami rozporządzenia CRR, a w nieuregulowanym zakresie na gruncie prawa krajowego - zgodnie z zapisami obowiązujących *Uchwał Komisji Nadzoru Finansowego*. Bank wyliczał również kapitał wewnętrzny, którego celem jest pokrycie nieoczekiwanych strat z tytułów wszystkich istotnych rodzajów ryzyka w ramach działalności Banku, z uwzględnieniem wpływu czynników zewnętrznych na poziom ponoszonego ryzyka.

Mając na uwadze uwarunkowania ekonomiczne oraz skutki uwzględnienia począwszy od dnia 1 stycznia 2014r. wymogów wynikających z dyrektywy CRD i rozporządzenia CRR, warunkujące **konieczność dalszego wzmocnienia bazy kapitałowej** oraz spełniając zalecenie

Komisji Nadzoru Finansowego **Zarząd Banku rekomenduje przeznaczenie całego zysku netto za 2014r. na fundusz zasobowy.**

Bank mając na uwadze również ograniczone źródła wzmocnienia kapitałowego, skalę wypowiedzianych udziałów, umocowanie Właścicieli do zaciągnięcia zobowiązania w wys. 10 mln wyrażone Uchwałą Zebrania Przedstawicieli 22/ 2014 z 16 maja 2014 jak i nowe wymogi w zakresie wskaźników kapitałowych, wystąpił w miesiącu grudniu 2014r. do Komisji Nadzoru Finansowego o zgodę na zaliczenie do funduszy drugiej kategorii otrzymanej w grudniu 2014 r. pożyczki podporządkowanej z Banku Zrzeszającego, co pozwoliłoby na dodatkowe wzmocnienie kapitałowe w okresie przejściowym.

b) Poziom kapitału wewnętrznego

Posiadane przez Bank fundusze własne w roku 2014 w pełni pozwalały na absorpcję skutków ryzyka, na jakie Bank był narażony w swojej działalności. Potwierdzeniem bezpieczeństwa Banku był posiadany przez Bank kapitał wewnętrzny, wyliczany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, którego celem jest pokrycie nieoczekiwanych strat z tytułów wszystkich **istotnych rodzajów ryzyka** w ramach działalności Banku, z uwzględnieniem wpływu czynników zewnętrznych na poziom ponoszonego ryzyka. Kapitał wewnętrzny Banku, wyliczany na podstawie procedury szacowania kapitału wewnętrznego, kształtował się na poziomie zbliżonym do regulacyjnych wymogów kapitałowych.

c) Ryzyko kredytowe (portfel kredytowy)

W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka Banku, jakości aktywów kredytowych, Bank zarządzał ryzykiem kredytowym, ryzykiem koncentracji zaangażowań, ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w myśl Rekomendacji S Nadzoru Finansowego i ryzykiem kredytowym detalicznych ekspozycji kredytowych w myśl Rekomendacji T Nadzoru Finansowego. Minimalizacji ryzyka kredytowego służyły obowiązujące procedury, w tym sporządzona na rok 2014 i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Polityka kredytowa Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju.

W ramach podsumowania i dokonania oceny realizacji założeń zawartych w zatwierdzonej „Polityce kredytowej na rok 2014” w Pionie Kontroli Ryzyka Bankowego sporządzono **4 raporty kwartalne** dotyczące kontroli kształtowania się zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą pożądanych wielkości portfela kredytowego, limitów i wartości progowych określających

strukturę, profil i poziom ryzyka kredytowego. Raporty te były przedstawione i omówione na posiedzeniach **Rady Nadzorczej Banku** jak na poszerzonych posiedzeniach **Zarządów audytowo-kontrolingowych Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju**, które odbywały się regularnie w roku 2014.

W ramach funkcjonującego w Banku Systemu Informacji Zarządczej sporządzono; szereg zestawień, danych analitycznych, raportów dotyczących m.in. portfeli ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej jak ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomości niemieszkalnej (nieruchomości komercyjne, pozostałe), wyliczenia łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową oraz oszacowania kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyk istotnych koncentracji dużych zaangażowań kredytowych, a także koncentracji branżowej, zabezpieczeń jak również koncentracji w jednorodny instrument finansowy.

W 2014 roku limity koncentracji wierzytelności i sumy wierzytelności Banku, wyznaczone przez Prawo Bankowe nie zostały przekroczone. Również wewnętrzne limity koncentracji w ramach oszacowania kapitału wewnętrznego zostały zachowane.

Stosowane w Banku procesy decyzyjne i mechanizmy kontrolne wspomagały proces ograniczania ryzyka kredytowego. Przez okres 3 kwartałów 2014 roku jakość portfela aktywów kredytowych była stabilna, niemniej jednak na tle utrzymujących się istotnych czynników ryzyka w otoczeniu zewnętrznym polskiej gospodarki (kryzys ukraiński, spowolnienie w strefie euro) oraz w otoczeniu wewnętrznym (trudna sytuacja w branży górniczej) w jakiej znalazła się część Klientów Banku w ostatnim kwartale 2014 spowodowała, iż jakość należności kredytowych uległa pogorszeniu. Pogorszenie jakości portfela kredytowego miało w całym sektorze banków szczególnie w sektorze banków spółdzielczych, przejawiające się zwiększeniem stanu kredytów zagrożonych oraz ich udziału w kredytach ogółem. Jednym z mierników ryzyka kredytowego jest wielkość wskaźnika udziału kredytów w sytuacji nieregularnej w odniesieniu do aktywów kredytowych ogółem (obligo). Wskaźnik jakości kredytów wyniósł **9,8 %** na koniec 2014 roku, a jego poziom był wyższy od poziomu przyjętego w „Strategii Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2011-2014” tj. **o 1,8 p.p.**

Ochronę jakości portfela kredytowego zapewniają również jego okresowe przeglądy oraz bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów i kondycji finansowej Dłużników Banku.

Proces monitoringu w Banku jest procesem stałej kontroli ryzyka kredytowego, realizowanym poprzez bieżący kontakt z Klientem oraz obserwację i analizę:

- sytuacji ekonomiczno-finansowej i majątkowej klienta oraz osób będących dłużnikami Banku z tytułu zabezpieczenia osobistego transakcji kredytowej,
- stanu ustanowionych zabezpieczeń,
- z uwzględnieniem dotychczasowej współpracy z Klientem, polegającej min. na jakości i terminowości obsługi zadłużenia w Banku.

W roku 2014 monitoringowi kwartalnemu (ocenie standingu finansowego) podlegały podmioty gospodarcze, których zaangażowanie na ostatni dzień miesiąca kończącego kwartał/rok przekraczało 7 % funduszy własnych Banku oraz podmioty, które sklasyfikowano do kategorii ryzyka innej niż „normalna”. Bank dokonuje przeglądu portfela ekspozycji kredytowych w okresach kwartalnych z zachowaniem ostrożnościowego progu kwoty ekspozycji kredytowej powyżej 7% funduszy własnych Banku zgodnie z zapisami Polityki Kredytowej na rok 2014 (10% funduszy własnych – Rozporządzenie Ministra Finansów).

Zgodnie z kwartalnymi planami monitoringu w roku 2014 przeglądowi i klasyfikacji podlegało:

- w I kwartale 231 ekspozycji kredytowych,
- w II kwartale 257 ekspozycji kredytowych,
- w III kwartale 260 ekspozycji kredytowych,
- w IV kwartale 258 ekspozycji kredytowych.

I tak średnio w kwartale w roku 2014 monitoringowi kwartalnemu podlegało 65% portfela aktywów kredytowych.

W ramach rocznego monitoringu zgodnie z „Instrukcją działalności kredytowej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju” przeprowadzono ocenę sytuacji ekonomiczno – finansowej pozostałych podmiotów, które ze względu na zaangażowanie kredytowe podlegały monitoringowi raz w roku. W związku z powyższym oceną ze względu na sytuację ekonomiczno-finansową zostało objętych 366 podmiotów korzystających z produktów obarczonych ryzykiem kredytowym (kredyty, gwarancje bankowe), co miało przełożenie na dokonanie klasyfikacji 468 ekspozycji kredytowych związanych z finansowaniem działalności gospodarczej. W sumie monitoringiem rocznym zostało objęte zaangażowanie w wys. 212 805 tys. zł co stanowiło ok. 47% wartości całego portfela aktywów kredytowych wg stanu na dzień 31.12.2013 r. (zaangażowanie bilansowe + pozabilansowe). Dodatkowo w roku 2014 dwukrotnie w okresach

półrocznych przeprowadzono przegląd oraz dokonano na jego podstawie klasyfikacji ekspozycji obciążonych ryzykiem kredytowym będących efektem zakupu przez Bank instrumentów dłużnych.

Ponadto pracownicy Komórki ds. Monitoringu i Klasyfikacji Należności Kredytowych przeprowadzili roczny monitoring zabezpieczeń znajdujących się w portfelu kredytowym **77 szt.** kredytów mieszkaniowych i hipotecznych dla osób fizycznych oraz na zakup akcji. Bank zgodnie z rekomendacjami Nadzorca tj. z wymogami zawartymi w Rekomendacji S Komisji Nadzoru Finansowego dokonywał przeglądu wartości zabezpieczeń tj. oceny wskaźnika LtV dla ekspozycji kredytowych zaliczanych do portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej jak i do portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach niemieszkalnych. W zakresie realizacji nałożonych wymogów na Banki w zakresie przeglądu wartości zabezpieczeń hipotecznych pracownicy Pionu wprowadzali do Systemu Analiz i Monitorowania Rynku Obrotu Nieruchomościami AMRON informacje dotyczące nieruchomości i ich wyceny dokonanej przez rzeczoznawców majątkowych, tym samym przyczyniając się do zwiększania informacji dot. rynku nieruchomości dostępnej w ww. bazie. I tak na koniec 2014 roku w ww. bazie znalazły się informacje o 362 nieruchomościach stanowiących jedną z ustanowionych form zabezpieczeń spłat kredytów udzielonych przez Bank.

W wyniku prowadzonych przez Pion Księgowości Zarządczej oraz Kontroli Ryzyka Bankowego działań monitorujących ryzyko kredytowe w roku 2014:

- ❖ poddano niezależnemu przeglądowi i klasyfikacji z uwzględnieniem kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej w okresach kwartalnych
 - 204 ekspozycji kredytowych w I kwartale,
 - 208 ekspozycji kredytowych w II kwartale,
 - 224 ekspozycji kredytowych w III kwartale ,
 - 199 ekspozycji kredytowych w IV kwartale
oraz raz w roku 350 ekspozycji kredytowych.
- ❖ po zapoznaniu się z propozycjami pracowników Komórki ds. Monitoringu i Klasyfikacji Należności Kredytowych i rekomendacją Komitetu Kredytowego, Zarząd Banku podjął decyzje o zmianie klasyfikacji należności i zobowiązań pozabilansowych o charakterze finansowym i gwarancyjnym do innej kategorii ryzyka w stosunku do **12 podmiotów**, gdzie 9 podmiotów zostało zaklasyfikowane do klasy wyższego ryzyka kredytowego

(15 ekspozycji kredytowych), a 3 podmioty sklasyfikowano do niższego ryzyka kredytowego (6 ekspozycji kredytowych).

d) Ryzyko płynności

Podstawowe miary zarządzania ryzykiem płynności stanowiły wskaźniki wynikające z Uchwały Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności. Podstawą polityki Banku w zakresie płynności było utrzymywanie portfela aktywów płynnych oraz wzrost stabilnych źródeł finansowania, w szczególności stabilnej bazy depozytowej osób prywatnych. Podstawową metodą pomiaru ryzyka była luka płynności, tj. zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych. Aktywa, pasywa i zobowiązania pozabilansowe były grupowane według podobnej charakterystyki oraz rozdzielane do odpowiednich przedziałów czasowych, które kształtowały ryzyko płynności, zgodnie z terminami zapadalności/wymagalności i z zasadami urealniania poszczególnych kategorii, przyjętymi przez Bank. Oprócz wewnętrznych limitów ostrożnościowych, za każdy dzień roboczy analizie i kontroli podlegały nadzorcze normy płynności – wskaźniki M1, M2, M3, M4, wynikające z Uchwały Nr 386/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności. Na dzień 31.12.2014 r. **Bank zachował miary nadzorcze powyżej ustalonych limitów.** Dodatkowo zgodnie z zapisami art. 416 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych Bank sporządza sprawozdania dotyczące płynności krótkoterminowej w okresach miesięcznych (Liquidity Coverage Ratio LCR) oraz sprawozdania dotyczące stabilnego finansowania w okresach kwartalnych (Net Stable Funding Ratio NSFR).

W całym 2014 roku płynność Banku kształtowała się na wystarczającym poziomie. Bank miał do dyspozycji dodatkowe środki zabezpieczające potencjalny odpływ depozytów w Banku Zrzeszającym w formie limitu lokacyjnego i debetowego, a pozyskanie stabilnych źródeł finansowania (zwłaszcza depozytów gospodarstw domowych) umożliwiło w 2014 roku finansowanie rozwoju akcji kredytowej.

e) Ryzyko rynkowe – ryzyko walutowe

Skala działalności walutowej Banku w roku 2014 nadal nie była znacząca, ponieważ zarówno aktywa jak i pasywa walutowe Banku nadal stanowiły ułamek procenta sumy bilansowej. Ryzyko rynkowe było umiarkowane i ograniczało się ono do ryzyka poniesienia

straty na skutek niekorzystnych zmian kursów walut. Bank nadal ryzyko rynkowe zawężał do ryzyka kursowego i stosował uproszczone metodologie w zakresie zasad pomiaru i monitorowania ryzyka walutowego.

Na potrzeby oszacowania kwoty ekspozycji na ryzyko, Bank przyjął tzw. metodę podstawową obliczania wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego jest obliczany z częstotliwością miesięczną, jako iloczyn 8% oraz wartości bezwzględnej pozycji walutowej całkowitej, o ile pozycja ta przekracza 2% funduszy własnych (w przeciwnym przypadku wymóg wynosi zero). Intencją Banku było kształtowanie pozycji walutowej na poziomie pozwalającym na ograniczenie obciążeń kapitałowych wynikających z działalności walutowej. Według stanu na dzień 31.12.2014r. Bank posiadał otwarte pozycje w następujących walutach: dolarach amerykańskich, funtach szterlingach oraz euro. Całkowita otwarta pozycja walutowa (długa) stanowiła **0,49 % funduszy** własnych Banku, zatem Bank zachował limity wewnętrzne dotyczące ryzyka walutowego i nie tworzył wymogu kapitałowego. Taki stan rzeczy był efektem systematycznego monitoringu ryzyka walutowego w cyklach dziennych, gdzie sporządzane były raporty dotyczące otwartej pozycji walutowej, które przedkładano kierownictwu Banku w celu podjęcia stosownych decyzji.

f) Ryzyko stopy procentowej

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w roku obrachunkowym 2014 polegało na badaniu zmienności wyniku odsetkowego wynikającej ze zmian stóp procentowych w granicach niezagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą Banku.

Zmienność stóp procentowych wpływa bowiem na dochody Banku, wynikające z różnicy w oprocentowaniu i strukturze czasowej pomiędzy wielkością aktywów i pasywów. W 2014 roku obniżki podstawowych stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej w perspektywie czasu spowodowały istotny ruch w zmienności rynkowych stóp procentowych. Ryzyko stopy procentowej monitorowane było poprzez analizę ryzyka luki i profilu stopy procentowej bilansu Banku, w połączeniu z ustalonym na dany rok obrachunkowy przez **Zarząd Banku limitem dopuszczalnego poziomu zmiany wyniku odsetkowego**. Ryzyko stopy procentowej zeterminowane było głównie **ryzykiem niedopasowania terminów przeszacowań** stóp procentowych aktywów i zobowiązań Banku. Na dzień 31.12.2014 r. obliczono potencjalną zmianę wyniku finansowego (odsetkowego) dla szokowego spadku lub wzrostu stóp procentowych (zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez Bank – wzrost i spadek o 200 p.b.). W przypadku **wzrostu/spadku stóp** procentowych potencjalna

zmiana dochodu wyniosłaby w skali 12 miesięcy (+/-) **685 tys. zł**, tj. 3,44% planowanego wyniku odsetkowego i 1,54% funduszy własnych. Należy podkreślić, iż ekspozycja Banku na ryzyko stopy procentowej na przestrzeni roku sprawozdawczego kształtowała się w ramach przyjętych limitów, a planowane wielkości w zakresie rozpiętości odsetkowej i marży odsetkowej zostały zachowane, co nie było łatwe przy kolejnej redukcji podstawowych stóp procentowych o 0,5 p.p. w roku 2014, świadczyło o prawidłowo funkcjonującym w Banku systemie zarządzania ryzykiem rynkowym. Obniżenie stóp procentowych do rekordowo niskiego poziomu było konsekwencją systematycznego spadku wskaźnika inflacji konsumentów w ujęciu rocznym, który we lipcu 2014 roku przyjmował wartości poniżej zera (zjawisko deflacji).

g) Ryzyko operacyjne

W roku 2014 Bank tworzył wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczony metodą podstawowego wskaźnika BIA w wysokości **3.533 tys. zł**. Poziom straty brutto związanej ze zdarzeniami operacyjnymi odnotowanymi w roku 2014 mającymi bezpośredni wpływ na rachunek wyników wynosił **40 tys. zł**, z czego odzyskano **18 tys. zł**.

W roku 2014 odnotowano 9 zdarzeń mających bezpośredni wpływ na rachunek zysków i strat. Zaistniałe zdarzenia wystąpiły w obszarach:

- wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi -1 zdarzenie
- oszustwo zewnętrzne -3 zdarzenia
- uszkodzenie aktywów -3 zdarzenia
- klienci, produkty i praktyka biznesowa, naruszenie wytycznych w zakresie obsługi klientów – 2 zdarzenia

h) Ryzyko trudno mierzalne

Bank w 2014r. zarządzał ryzykiem trudnomierzalnym poprzez realizację procesów określonych w "Instrukcji zarządzania ryzykiem trudnomierzalnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju" oraz w "Polityce zarządzania zgodnością oraz ryzykiem braku zgodności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju".

Monitorowanie ryzyk trudno mierzalnych odbywa się w Zespole ds. Strategii Rynkowej oraz Monitoringu Ryzyka Braku Zgodności w oparciu o informacje otrzymane z odpowiednich komórek organizacyjnych Centrali Banku. Komórki organizacyjne przesyłają w cyklach

miesięcznych informację do Wiceprezesa Zarządu ds. Zarządzania Siecią Placówek i Strategii Rynkowej.

W roku 2014 **nie odnotowano strat finansowych jak również niefinansowych** związanych z ryzykiem trudnomierzalnym. Zaświadcza to o prawidłowo funkcjonującym systemie zarządzania ryzykiem trudnomierzalnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju.

VI. ZARYS KIERUNKÓW ROZWOJU BANKU W 2015 ROKU

W roku 2015 Bank planuje osiągnąć na koniec okresu sprawozdawczego :

1. Przychody ogółem	46 720 tys. zł
2. Koszty ogółem	40 020 tys. zł
3. Zysk brutto	6 700 tys. zł

Planistycznie zakładamy, iż rozwój biznesu określony *sumą bilansową na koniec 2015 roku* powinien osiągnąć poziom **780 mln zł.**, w tym **średnie aktywa** generujące przychód na poziomie **728 mln zł.**

	XII.2015	w okresie
1. Obligo kredytowe	530 mln	/ śr. 495 mln
2. Pozostałe aktywa oprocentowane	225 mln	/ śr. 233 mln

Po stronie pasywnej **obligo depozytów** na koniec powinno zamknąć się kwotą **686 mln zł** w tym średnie obligo depozytowe powinno wynieść **664 mln zł**, natomiast **fundusze własne i zobowiązania podporządkowane** na koniec 2015 roku wyniosą **62,2 mln zł.**

Z wytycznych oraz założeń przyjętych w Planie finansowym na rok 2015 wynika, że w obszarze sprawności i efektywności gospodarowania Bank powinien osiągnąć następujące wielkości i zamierzenia:

/tabela nr 10, w %/

Wskaźnik ROA brutto	0,89%
Wskaźnik ROE brutto	14,4%
Wskaźnik rentowności obrotu ROS	14,34%
Zachować relację kosztów działania banku w odniesieniu do przychodów ogółem	36,60% 64,10%
Relacja kosztów do dochodów C/I nie powinna przekroczyć poziomu	
Zachować relację funduszu płac z narzutami w odniesieniu do przychodów ogółem	22,69%
Wskaźnik średniej przychodowości odsetkowej	5,09%
<i>Planowany poziom dochodowości;</i>	
- kredytów	6,4 %
- pozostałych aktywów pracujących	2,4%
Wskaźnik średniej kosztowości odsetkowej pasywów	2,36%
<i>Planowany koszt uzyskania pieniądza (depozytów)</i>	2,30 %
Rozpiętość odsetkowa (spread)*	2,8 %

*Różnica między stopą procentową uzyskaną z aktywów a stopą procentową płaconą za zobowiązania

Powyższe zadania zamierzamy osiągnąć poprzez:

- Konsekwentną realizację przyjętych przez Zarząd nowych wytycznychw obszarze „*Polityki kredytowej*”, „*Polityki Depozytowej*” na rok 2015,
- Koncentrację na najbardziej rentownych produktach z perspektywy konsumpcji kapitału, tj. dla klientów detalicznych i sektora MSP,
- Wzmocnienie pozycji kapitałowej poprzez konsekwentne budowanie funduszu zasobowego,
- Kontynuację dynamiki w obszarze pozyskiwania nowych Klientów jak również zwiększanie skali współpracy z już obsługiwanymi Klientami, w tym między innymi poprzez intensywny rozwój produktowy (karty debetowe, terminale płatnicze oraz inne instrumenty finansowe),
- Rozwój sieci placówek zarówno poprzez poprawę środowiska obsługi w obecnych Oddziałach i Punktach Kasowych (remonty placówek) oraz podjęcie prac zmierzających do wyboru lokalizacji oraz uruchomienia nowych placówek (maksymalnie 2 placówek),
- Dalsze rozwijanie zdalnych kontaktów z Klientami, co pozwala na zwiększenie wolumenu sprzedaży produktów bankowych przy podobnej wielkości zatrudnienia jak w roku 2014.
- Wykorzystanie inteligentnych rozwiązań informatycznych (CiRM) w zakresie raportowania z poszczególnych obszarów biznesowych.

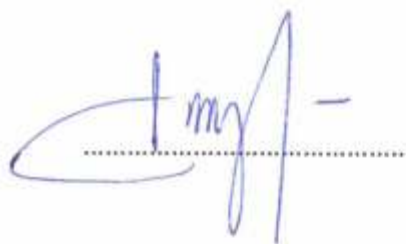
Jastrzębie Zdrój, 22.01.2015r.

Biegły Rewident:

.....

Podpisy Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju:

Ryszard Leszczyński - Prezes Zarządu

Izabela Ochojska - Wiceprezes Zarządu

Gabriela Bury - Wiceprezes Zarządu

Natasza Kiwic - Wiceprezes Zarządu

Beata Milczanowska - Wiceprezes Zarządu

